

OMUZDA TÜFEK, ELDE ÇAPA DEMOKRATİK KAMBOÇYA

MEHMET ATABERK ve NURİ ÇOLAKOĞLU'NUN KAMBOÇYA İZLENİMLERİ

- Kamboçya'da bir tek mağaza var, o da yabancı diplomatlar için
- Büyük tarım makinalarını kooperatifler sıra ile kullanıyor

YARIN BAŞLIYORUZ

BAŞYAZI

29 Ekim: Gericiliğe karşı cesaret

"Egemenlik ve sultanlık hiç kimse tarafından hiç kimseye bilim icabıdır diye görüşme ile, tartışma ile verilmez. Egemenlik, sultanlık kuvvetle, kudretle ve zorla alınır. Osmanoğulları zorla Türk milletinin egemenlik ve sultanlığına el koymuşlardı. Bu tasallutlarını 600 yıldan beri sürdürmüşlerdi. Şimdi de, Türk milleti bu saldırganların hadlerini bildirerek, egemenlik ve sultanlığını başkaldırarak, kendi eline bilfiil almış bulunuyor."

Mustafa Kemal, 31 Ekim 1922'de genç Türkiye Meclisinin kürsüsünden saltanatın kaldırılışını bu sözlerle ilan ediyordu.

Kurtuluş Savaşında ayağa kalkan Türkiye halkı, emperyalist işgalcilere ve 600 yıldır halkın egemenliğini gaspeden zalim Osmanlı Sultanlarına

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

Aydınlık

CUMHURİYETİN 55. YILINI KUTLUYORUZ

- 29 Ekim Türkiye halkının zafer günüdür
- Cumhuriyet Bayramı tüm yurtta kutlanıyor

HABER MERKEZİ

Cumhuriyet Bayramı bütün halkımız için kutlu olsun. 29 Ekim emperyalist işgale karşı bağımsızlığı için savaşan halkımızın zafer günüdür. 29 Ekim, 600 yıllık zalim Osmanlı saltanatının yıkıldığı gündür. "Egemenliğin kuvvetle, kudretle ve zorla" emperyalistlerden ve Osmanlı Sultanlarından alındığı gündür. 29 Ekim 1923 günü sabahında, Meclis'ten yükselen "Yaşasın Cumhuriyet" sesleri bütün yurdu sevince boğmuştu. Top sesleri, "Yaşasın Cumhuriyet" haykırışları ile, Kurtuluş Savaşımızın zaferi bütün dünyaya ilan edildi.

Cumhuriyetin kuruluşunun 55. yıldönümü dün saat 12.00 den itibaren bütün yurtta ve dış temsilciliklerimizde resmen kutlanmaya başlandı.

Bugün Ankara'da Anıtkabir'de yapılacak olan törenden sonra, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk TBMM'de bayramla ilgili kutlamaları kabu edecek. Ayrıca Ankara hipodromunda saat 14.00'de geçit töreni yapılacak. Törenler gece fener alaylarıyla sürdürülecek.

İstanbul'daki törenlere sabah Harbiye, İstanbul Üniversitesi bahçesindeki, Kadıköy, Sarayburnu'ndaki Atatürk anıtlarına çelenk konulması ile başlanacak. Vali'nin tebrikleri kabu etmesinden sonra, 10.00'da Vatan Caddesinde geçit töreni yapılacaktır.

Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
PAZAR 29 EKİM 1978
250 KURUŞ

Cumhuriyet Bayramı mesajında

Ecevit: "Türkiye'yi çağın gerisine götüremeyecekler"

- DEMİREL: "Meşruiyet yolunun açık olduğu ülkemizde sağ duyu sahipleri, bugünkü çıkmaza bir çare bulacak"
- ÜSTÜNDAĞ: "Türk ulusu, parti farkı gözetmeksizin barış, huzur ve kardeşlik istemektedir"
- TİKP: "55 yıl önce bugün demokrasi düşmanlarına ve mandacılığa karşı bir zafer kazanıldı"

HABER MERKEZİ

Cumhuriyetin kuruluşunun 55. yıldönümü nedeniyle Cumhuriyet Senatosu Başkanı Atalay, Başbakan Ecevit, Genelkurmay Başkanı Evren, Demirel, TİKP ve birçok kuruluş mesaj yayınladı.

Başbakan Bülent Ecevit, Cumhuriyetin 55. yıldönümü nedeniyle yayınladığı mesajda, "Türk ulusu kendisini kardeş kavgalarıyla bölmek isteyenlerin oyununa gelmeyecek ve demokrasi kurallarından ayrılmaksızın, iç barışı pekiştirecektir" dedi.

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Türkiye, Avrupa Konseyinin iki sözleşmesini onayladı

ANKARA (AA)

Türkiye, ceza hükümlerinin uluslararası geçerliliğiyle ilgili Avrupa sözleşmesi ile, ceza işlerinde kovuşturmanın devrine ait iki Avrupa Konseyi sözleşmesini dün imzaladı.

Birinci sözleşmede, bir ülkede bir cezaya karar verildiği zaman suçlu cezasını sözleşmeye taraf olan öteki ülkede çekebilecek.

İkinci sözleşmede ise, devletlerden biri, diğer bir devletten şüpheli bir şahsa karşı kendi yerine kovuşturmaya başlamasını ve kovuşturmaya son vermesini isteyebilecek.

Ankara belediyesinin Altındağ ilçesine bağlı Hıdırlıktepe mahallesi halkı aldıkları ortak kararla su kanalı açtılar.

HALK KENDİ YOLUNU KENDİSİ AÇIYOR

- Hıdırlıktepe'liler "Devlet halkın gücünü tanımalıdır" diyerek, su kanallarını açmaya başladılar

ANKARA (THA)

Devlet dairelerindeki ilgisizlikten bıkan halk, kendi işini kendi yapmaya başladı.

Ankara Belediyesine bağlı Altındağ'ın Hıdırlıktepe Mahallesi halkı, belediyenin ilgisizliği yüzünden aldıkları ortak bir kararla, su kanallarını kendileri yapmaya başladı. "Çeşitli vaadlerle başa geçen hükümetin ne yaptığını gördük, biz kendimize yeteriz, devlet halkın gücünü tanımalıdır artık" diyerek, mahallelerinde elbirliğiyle su kanalının yapımı için çalışmaya başladılar.

Halil Tunç başkanlığında toplanan Türk-İş Yönetim Kurulu beş gündür sürdürdüğü çalışmaları sonunda bir bildiri yayınladı.

Türkiye-AET Karma Parlamento Komisyonu:

"Türkiye-AET ilişkileri beş yıl dondurulmalı"

- Komisyon, Türkiye'ye etkin mali destek sağlanmasını da istedi
- Ökçün, komisyonun kararlarını memnuniyetle karşıladığını bildirdi

HABER MERKEZİ

Avrupa Ekonomik Topluluğu-Türkiye Karma Parlamento Komisyonunun Londra'da devam eden toplantısı önceki gece sona erdi. Karma Komisyon toplantısında Türkiye ile AET arasında ticaret, ekonomi ve mali işbirliği ile sosyal ilişkilerin geliştirilmesinin kararlaştırıldığı bildirildi.

Londra'da bulunan Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, Türkiye—AET Karma Parlamento Komisyon Toplantısından sonra yayınlanan ortak bildirideki tavsiye kararlarını memnuniyetle karşıladığını bildirdi.

Toplantıda alınan tavsiye kararlarında Türkiye'nin AET'ye olan yükümlülüklerinin 5 yıl süreyle ertelenmesi şeklindeki isteğinin kabul edilmesi istendi. Türkiye'ye verilecek krediler için komisyonun üye ülkelere çağrıda bulunması da alınan kararlar içinde yer alıyor. Ayrıca komisyonun Türk tekstil ürünlerine

(Devamı Sa. 7 Sü. 8'de)

TABAN
KÖY-KOOP 1971
SAYI: 31 FİYATI: 250 Krs.
Üç buçuk sosyal gevezenin KÖY-KOOP'u bölme girişimleri sonuç vermedi, vermeyecek!....
"İlerlemecileri" (!) teşhir ediyoruz, Türk köylüsü mankum edecek.....!

Moskova yanlıları Köy-Koop'ta işgal ettikleri yerleri terk etmiyor

Köy-Koop'tan atılan Moskova yanlıları, kendilerini teşhir eden kooperatifin TABAN gazetesinin çıkmasını engellemeye çalıştılar

5. SAYFADA

Türk-İş Yönetim Kurulu toplantısından sonra yayınlanan bildiride:

"AP-CHP hükümeti kurulmalı..."

Bir dönüm noktası daha

5.SAYFADA

- Yönetim Kurulu kararları Korutürk, Ecevit ve Demirel'e de iletilecek

ANKARA (THA)

DİSK'in anarşiye ve terörizme karşı mücadelede işbirliği önerisini görüşmek üzere beş gün süren çalışmalarını tamamlayan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu dün bir bildiri yayınladı ve AP-CHP koalisyonu kurulması önerisini tekrarladı. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ayrıca DİSK'le işbirliği konusunda daha önce hazırlanan komisyon raporunu aynen benimsedi ve şartlı işbirliği önerisini tekrarladı.

Ortak bildiride anarşi ve terörizmin milli güvenliği ağır biçimde tahrip ettiği belirtiliyor. Bu konuda alınan önlemlerin yetersiz olduğu görüşüne yer verilerek şöyle deniyor:

"Bu görüş ve inançlarını CHP ve AP Genel Başkanlarını ziyaret ederek iletmeyi ve bu önlemlerin alınması istemi ile ortak harekete girilmesi istemini yineleyerek bu konuda etkinliğini kullanmayı kararlaştırmıştır. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu sayın Cumhurbaşkanı'nı da ziyaret ederek bu yolda girişimlerde bulunmalarını arz ve talep etmeyi ittifakla karara bağlamıştır".

TÜRK-İŞ Yönetim

(Devamı Sa. 7 Sü. 8'de)

Yunanistan hükümeti, Türkiye aleyhine bir gösteriye izin vermedi

- İçişleri Bakanı Stratos, "Bugünkü şartlarda bu, tür bir gösteriyi gerekli görmüyoruz"

VASİL MİHALİDİS ATİNA'dan bildiriyor

Yunanistan'da bir grubun, 6-7 Eylül olaylarını protesto etmek gerekçesiyle Türkiye aleyhinde bir gösteri yapmak isteğine hükümet izin vermedi. Konuyu Meclise getiren muhalefet milletvekilleri, hükümetin cevaplaması kaydıyla başkanlığa bir soru önergesi verdiler. Yunanistan İçişleri Bakanı Stratos, soruyu şöyle cevaplandırdı: "Bugünkü şartlarda bu tür bir gösterinin gerçekleşmesini gerekli görmüyoruz."

Meclis görüşmeleri sürerken, Batı Trakya Kurtuluş Ordusu adındaki örgütün yöneticilerinden Kayışoğlu ve Yurdagül'ün Tercüman ve Son Havadis gazetelerine "Batı Trakya, Türkiye için en az Kıbrıs kadar önemli bir konudur" yollu demeçler vermeleri de, Yunanistan'da tepkiyle karşılandı.

Ecevit'in Muş ve Van depremleriyle ilgili sözlerini cevaplandıran

Demirel: "Ecevit Hakkari'den sonra Van ve Muş'ta da devleti halka şikayet etti"

ANKARA (ÖZEL)

Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel, Başbakan Bülent Ecevit'in deprem bölgesinde yaptığı son gezide Hakkari'den sonra Van ve Muş'ta da devleti bu bölgelerde yaşayan

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Enerji şalterimize şimdi de Çekoslovakya el atıyor

Türkiye-Çekoslovakya Ticaret Protokolu imzalandı

- Hikmet Çetin, Çekoslovakya'dan elektrik santralları istedi

PRAG (AA)

Türkiye-Çekoslovakya Karma Ekonomik Komisyonunun dört gün süren toplantısı sonunda önceki gün Prag'da ticaret protokolü imzalandı. Protokolü Devlet Bakanı Hikmet Çetin ile Çekoslovakya Dış Ticaret Bakanı Anrej Barçak imzaladılar.

Yugoslav Çeteka Ajansı, iki ülkenin ticari alışverişi karşılıklı olarak artırma isteğini dile getirdiklerini belirtmektedir. Ajans, Türkiye'nin Çekoslovakya'dan elektrik santralleri, kimyasal madde fabrikaları almak istediğini, özel cam ve siyah beyaz televizyon ekranı yapmak için lisans istediğini bildirdi.

FİKİR MEYDANI

Ulaşım siyaseti ve TIR taşımacılığı

Halil Divitlioğlu
İnşaat Mühendisi

TIR taşımacılığı ülkemizde özellikle son 10-15 yılda alabildiğine gelisme göstermiştir. Bu uygulamanın ülkemiz gerçeklerine ve halkımızın yararına ters düştüğü yolunda yoğun tartışmalar süregelmektedir.

Ulaştırma sistemlerinda aranan en belirgin şart, en ucuza malolma şartıdır. Bu şartı irdelerken, ulaştırma sisteminin tümü ele alınmalı ve sonuca varılmalıdır. Bu yazıda en ucuz ve halkın yararına en uygun olan ulaşım siyasetinin hangisi olduğunu araştırmak gereksizdir. Herkesin üzerinde anlaştığı cevap zaten bellidir: Demiryolu ve denizyolu ile ulaşıma ağırlık vermek, karayolu ulaşımını bunları tamamlayıcı bir şekilde ele almak.

Karayolu taşımacılığının da daha ekonomik olduğu durumlar vardır. Ancak bunu araştırırken ülke ekonomisini gözden uzak tutmamak gerekir. Karayolu taşımacılığı enerji tüketiminde savurganlığa yol açar, enerji, otomotiv vb. alanlarda dışa bağımlılık sonucunu doğurur, kısıtlı döviz kaynaklarının bu alanda tüketilmesi, çevre sağlığını olumsuz yönde etkilemesi gibi olğulara yol açar.

Karayolu taşımacılığına ağırlık veren ulaşım siyasetlerini körükleyen emperyalist tekellerin sorunu ise, daha çok otomotiv sanayi ürünü, petrolün sahipsiz olduğu dönemlerde, daha çok petrol satarak kârlarını artırmak, böylece geri kalmış ülkeleri kendine daha fazla bağımlı kılarak, diğer alanlardaki sömürüsünü de artırmaktır.

İşte TIR taşımacılığı bu temelde gelişmiştir. Bizim gibi Üçüncü Dünya ülkelerinde karayollarını felce uğratan, giderek yollarımızın yetersiz kalması sonucunu doğuran, neden oldukları trafik kazaları ile halkın yollarda can güvenliğini ortadan kaldıran, adeta ikinci bir anarşi olarak görülen trafik anarşisinin nedeni, emperyalizmin ihraç ettiği bir ulasım siyasetidir.

TIR taşımacılığı, emperyalizme yeni sömürü alanları açıyor

Ülkemiz çıkarlarının aleyhine olmasına rağmen, TIR taşımacılığının ülkemizdeki gelişmesi, emperyalizmin çıkarlarını gözeten bu ulaşım siyasetinin sonucudur. TIR taşımacılığının ülkemize yüklediği zararlar sayılamayacak kadar çoktur.

Ülkemizin karayolu şebekesi 1960'ların gereksinmelerine göre planlanmıştır. Ancak bu dönemde 1950'lerde geliştirilmeye başlanan işbirlikçi ulaşım siyasetinin hızlandırılması sonucunda ortaya çıkan birçok faktörün yanında, karayollarımız yabancı TIR'ların istilasına uğramıştır. 1980'lere doğru ağırlaşan yükü zaten kaldıramayan karayollarımız, şimdi de her gün ağırlığı binlerce tona varan 700 yabancı TIR'ı taşıma durumundadır. Böylece yolların aşınmasının yükü halkın sırtına yüklenirken, yeni yol yapımı yatırımlarına girişme zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Hükümetler bu yatırımlar için dış krediler aramaya başlamışlar, emperyalist ülkelerin zorlaması sonucu yeni oto-yolların yapımı için anlaşmalar imzalamaya girişmişlerdir.

Ülkemiz karayollarındaki TIR trafiğinin çok önemli bir bölümü Bulgaristan'a aittir. Bulgar plakalı TIR'lar, 1977 yılında Trakya'daki sınır kapısından giriş yapan 82350 TIR'ın 21392'sini teşkil etmişlerdir. (Yüzde 26). 1978'in ilk üç ayında ise, ülkemize giriş yapan 25187 TIR'ın 11707'si Bulgaristan'a aittir (Yüzde 46). Bu hızlı gelişmeden de görüldüğü gibi, Bulgaristan ülkemizde TIR trafiğine uygun bir karayolu şebekesi arzu etmektedir. Bu nedenle, Mayıs ayında Bulgaristan'ı ziyaret eden Başbakan Ecevit'e Türkiye karayollarının yetersizliğinden yakınarak, Karadeniz sahillerini boydan boya dolaşan ortak bir karayolu yapımını önermiştir. Yine öneriler arasında, Marmara Denizinde Kuzey-Güney doğrultusunda feribot işletilmesini mümkün kılmak amacıyla, Trakya sahillerinde bir liman inşa etmek de vardır. Böylece Sovyet sosyal-emperyalizminin maşası Bulgaristan bir taşla iki kuş vurmayı hedeflemektedir. Hem kendi TIR'larını rahatlıkla geçirebileceği bir karayolu ağı geliştirmek, hem de bu alanda yatırımlara girişerek sosyal-emperyalistlerin ülkemize yeni bir çengel atmasını sağlamak.

Ülkemizden geçis ücreti düşüktür

TIR'lar uluslararası taşımacılıkta, yollarını işgal ettikleri ülkelere bir geciş ücreti vermek zorundadırlar. Bu noktada da ülkemiz aleyhine bir durum mevcuttur. Bu geciş ücreti tespit edilirken, yabancı TIR'ların ülkemiz karayollarını işgal etmesi, aşındırması, yolların yetersiz kalması sonucu yeni yolların yapımını zorlaması, Türk TIR taşımacılığının korunması gibi faktörler gözönüne alınmalıdır.

Halbuki emperyalizm burada da ağır basmaktadır. Ülkemizden geciş ücreti, diğer ülkelerle karşılaştırıldığında oldukça düşüktür. Geçenlerde yapılan son zam da bu farkı kapatamamıştır. Böylece, yabancı TIR şirketleri ülkemizde adeta destek görmüş olmakta ve Türk TIR'larına ise darbe vurulmaktadır. Diğer yandan Türk parasının sürekli değer kaybetmekte olması, her geçen gün Türk firmalarının dışarıda daha fazla ve yabancı firmaların da ülkemizde daha az geçiş ücreti vermelerine yol açmaktadır. Bunun sonucunda, bırakalım Türk TIR'larının yurt dışında rekabet etmesini, Türkiye'nin karayolu ile yapılan ithalat ve ihracatının ancak yüzde 40'ını gerçekleştirebilmektedir. Geriye kalan karayolu taşıması yabancı TIR'lara verilerek döviz ödenmektedir.

Türkiye'den geciş ücreti, anlaşmalı ülkeler için 37,5 krş/km/ton, anlaşmasız ülkeler için ise 60 krş/km/tondur. Böylece Türkiye plakalı TIR'lar örneğin Avusturya'da geçiş ücreti olarak 42 krş/km/ton öderken Avusturya plakalı TIR'lar ülkemizde 37,5 krş/km/ton ödemektedirler.

Bu aleyhteki duruma rağmen yabancı TIR'lar, ülkemizden geçiş ücretine yapılan son zama itiraz etmişlerdir. Örneğin, Bulgaristan ziyaretinde Başbakan Ecevit'e yapılan önerilerden biri de bu zammın geri alınması olmuştur.

TIR'larla yapılan kaçakçılık

TIR sorunundan sözederken, bu taşıtlarla yapılan kaçakçılığın büyük boyutlara ulaştığını da belirtmek gerekir. Bu kaçakçılık faaliyetlerinin ülkemiz ekonomisine verdiği zararın yanında, anarşik olaylarda kullanılan silah vs. de bu yolla ülkemize girme imkanı bulmaktadır.

Emperyalizme karşı tavır alan ve milli kaynaklarımıza dayanan bir ulaşım siyaseti oluşturup, uygulamaya konmadan TIR taşımacılığının ülkemize verdiği zararların önlenmesi olanak dışıdır. Bu ulaşım siyasetini ise ancak halktan yana olan yönetimler getirebilir.

Türkeş Atatürk'e niçin düşmandır?

Türkeş, "Temel Görüşler" adlı kitabında "Türk milleti iki yüz yıldan beridir hakiki yükselişle hiç ilgisi olmayan taklitçilik ve şekilçilikle ilgili adi didişmelere kendisini kaptırmıştır" diyerek Atatürk'e ne kadar düşman olduğunu ortaya koyuyor. Niçin? Niçin Bay Türkeş Atatürk'e bu kadar düşmandır? Bunun cevabını Atatürk'ün fikirlerini öğrenerek verebiliriz. Atatürk'ün büyük "Nutuk" undaki şu satırlar Türkeş ve onun gibilerini canevinden vuruyor.

Temel ilke, Türk ulusunun onurlu ve şerefli bir ulus olarak yaşamasıdır. Bu, ancak tam bağımsız olmakla sağlanabilir. Ne denli zengin ve gönençli olursa olsun, bağımsızlıktan yoksun bir ulus, uygar insanlık karşısında uşak durumunda kalmaktan kendini kurtaramaz.

Yabancı bir devletin koruyuculuğunu istemek insanlık niteliklerinden yoksunluğu, güçsüzlüğü ve beceriksizliği açığa vurmaktan başka bir şey değildir. Gerçekten bu aşağılık duruma düşmemiş olanların, isteyerek başlarına yabancı bir yönetici getirmeleri hiç düşünülemez.

Oysa, Türk'ün onuru ve yetenekleri çok yüksek ve büyüktür. Böyle bir ulus, tutsak yaşamaktansa yok olsun daha iyidir.

Öyleyse, ya bağımsızlık, ya ölüm!

İşte gerçek kurtuluşu isteyenlerin parolası bu olacaktı.

Bir an için, bu kararın uygulanmasında başarısızlığa uğranılacağını düşünelim. Ne olacaktı? Tutsaklık.

Peki efendim, öteki kararlara uymakla da sonuç bu olmayacak mıydı?

Şu ayrımla ki, bağımsızlığı için ölümü göze alan ulus, insanlık onur ve şerefinin gereği olan her özveriye başvurduğunu düşünerek avunur ve elbette, tutsaklık zincirini kendi eliyle boynuna geçiren uyuşuk, onursuz bir ulusla karşılaştırılınca, dost ve düşman gözündeki yeri çok başka olur.

Sonra, Osmanlı soyunu ve devletini sürdürmeğe çalışmak, elbette Türk ulusuna karşı en büyük kötülüğü yapmaktı. Çünkü ulus, her türlü özveriye başvurarak bağımsızlığını sağlasa da, padişahlık sürüp giderse, bu bağımsızlık güvenli sayılamazdı. Artık yurtla, ulusla hiç bir vicdan ve düşünce bağı kalmamış bir sürü delinin, devlet ve ulus bağımsızlığının ve onurunun koruyucusu durumunda bulundurulması nasıl uygun görülebilirdi?*

Halifeliğe gelince, bunun bilim ve tekniğin ışığa boğduğu ... gerçek uygarlık dünyasında gülünç sayılmaktan başka bir durumu kalmış mıydı?

Görülüyor ki, verdiğimiz kararın uygulanmasını sağlamak için ulusun daha alışmadığı sorunlara el atmak gerekiyordu. Kamunun diline düşmesinde büyük sakıncalar bulunacağı düşünülen noktaların söz konusu edilmesinde kesin zorunluk vardı.

Osmanlı Hükümetine, Osmanlı Padişahına ve Müslümanların halifesine başkaldırmak ve bütün ulusu ve orduyu ayaklandırmak gerekiyordu.

İşte Mustafa Kemal'in bu bağımsızlık ve özgürlük bayrağını şimdi devrimciler kaldırıyor.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

K.MARAŞ

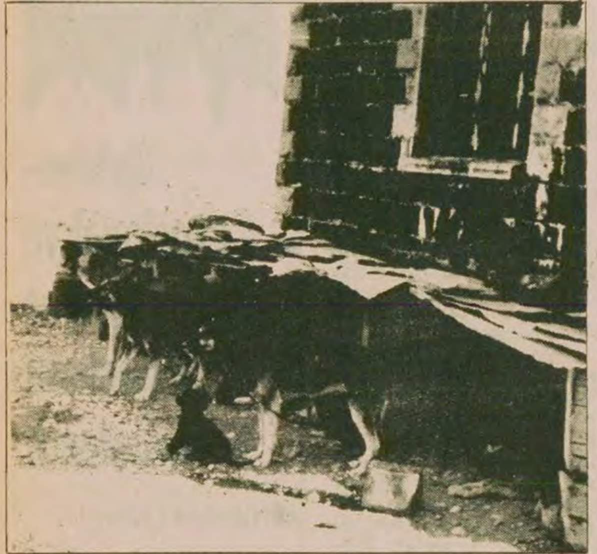
HACI AHMET AĞA TÜRKEŞ'İN SÖZÜNÜ TUTTU

● 12 Mart döneminde çiftliğe gelen Türkeş'in Hacı Ahmet Ağalara öğüdü, "Sakın çiftliğine saf ırk olan Türkten başkasını alma. Alevi, Kürt ve Arap gibi insanları bu çiftliğin kenarına bastırma. Eğer bu öğüdümü yerine getirmezsen seninle hiç konuşmam ve çiftliğine de gelmem"

ALİ ÖZTÜRK

Maraş'ın Pazarcık Ovasında MHP ve Ülkü Ocaklarının baş destekçilerinden biri de Dayızade Hacı Ahmet Ağa'dır. Altı bin dönümden fazla toprağı vardır, Hacı Ahmet Ağanın çiftliğinde her yıl dörtyüzden fazla işçi çalışmaktadır. Sürekli çalışan işçiler aynı zamanda çiftliğin muhafızlığını yapmaktadırlar.

12 Mart 1971'den bir ay önce Emiroğlu'nun yoksul köylüleri, toprak ve bağımsızlık isteği ile Dayızade Hacı Ahmet'in elinde zorla bulundurduğu hazine arazilerine buğday ektiler. Hacı Ahmet Ağa köylülerin bu isteğini bastırabilmek için jandarmaya başvurdu. Bununla da yetinmeyen Hacı Ahmet çiftliğe Adıyaman'ın Besni kazasından silahlı MHP'li komandoları getirtti. Emiroğlu köylülerinin yiğitçe davranışı ağalara korku salmıştı. Pazarcık ovasının azgın ağaları Hacı Ahmet Ağanın yanında yer alarak köylülerin buğday ektiği araziye jandarma yığdırdılar. Köylü kadınlar jandarma baskısına karşı direnerek toprağa sahip olmak isteyince jandarmalar hunharca baskı ve terör estirdiler. Köylüler buna dayanamayıp jandarma yüzbaşısının apoletlerini sökerek jandarmaları topraktan geri püskürttüler.

Ağanın işçileri selam durdurttuğu köpekleri.

HACI AHMET AĞA ANKARA'DA

Köylülerin kararlı mücadelesi Hacı Ahmet Ağayı telaşa düşürmüştü. Bunu bastırmanın yollarını arayan Dayızade Hacı Ahmet Ağa soluğu Türkeş'in yanında aldı. Bütün olup bitenleri Türkeş'e anlattıktan sonra geri döndü. Bu konuşmadan bir ay sonra 12 Mart muhtırası verildi. Hemen muhtırayla birlikte dayızade Hacı Ahmet'in çiftliğine Adıyaman Gölbaşı'nda üçyüz kişilik bir komando taburu yerleşti. Jandarma komando albayının megafonlu emir vermesi üzerine komandolar köylülere Alevi diye saldırmaya başladılar. Hüseyin Karakoç adında bir köylü Alevi olmadığını söyledi. Jandarmalar, "Sende Alevilerle ekmek yemiş birisin" diyordu. Bu saldırılarda bir çok köylü çeşitli yerlerinden yaralandı, birçokları da kadın erkek demeksizin Pazarcık hapishanesine dolduruldu.

Albay aylarca köylüye zulüm ederek jandarmalara ağanın gasp ettiği hazine arazilerini bekletti. Pazarcık köylerinde zulmüyle tanınan Hacı Ahmet Ağa da boş durmadı. K.Maraş içerisinde MHP'nin örgütlenmesine hız vererek bol miktarda para yardımında bulundu. Komandoların sağa sola saldırılarını yönetip köylü mücadelesinin bastırılmasında başrolü oynadı.

Hacı Ahmet Ağanın sarayı andıran köşkü.

SİLAHLI 15 KOMANDOYLA TÜRKEŞ ÇİFTLİKTE

Köylülere gözdağı vermek için o dönem Konya'da Ordu Komutanını çiftliğine davet eden Hacı Ahmet Ağa Türkeş'i de çağırdı. Köylü mücadelesi bastırıldıktan sonra çiftlikte saka olarak çalışan Davut Negüzel, Türkeş'in çiftliğe gelişini şöyle anlatıyor:

"Türkeş çiftliğe gelmeden bir gün önce Hacı Ahmet'in oğlu Muammer çiftlikte bize genel bir temizlik yaptırdı. Ondan sonra da sıraya dizip selama durdurmayı öğretti. Bir gün sonra da motosikletle baştan aşağı silahlı 15 MHP'li komandoyla Türkeş çiftliğe geldi. Türkeş'in gelişiyle Muammer bizi sıraya düzüp selam durdurdu. Daha sonra on kişiden fazla işçiye kurt köpeklerini göstererek selam vermemizi istedi. Ben bu köpeklere selam vermedim. Kurt köpeklerinin ve silahlı komandoların refakatinde çiftliği dolaşan Türkeş'e sekiz koyun kesildi. Komandolar gelir gelmez biz işçilerin Alevi olup olmadığımızı sordular. Türkeş, çiftlik meydanında Hacı Ahmet Ağanın oğlu Muammer'e bizi göstererek 'Sakın çiftliğinde saf ırk olan Türkten başkasını alma. Alevi, Kürt ve Arap gibi insanları bu çiftliğin kenarına bastırma, eğer bu öğüdümü yerine getirmezsen seninle hiç konuşmam ve çiftliğine de gelmem', gibi çeşitli öğütlerde bulunuyordu. Türkeş, çiftlikten gider gitmez Muammer Ağa beni çağırarak köpeğe niye selam vermediğimi sorup 15 günlük iznimi kesti. Daha sonra Alevi olduğumu söyleyip işten çıkardı."

Bugün Hacı Ahmet Ağanın çiftliğinde Türkeş'in öğüdü tutulup çiftlikte çalışan işçiler Emiroğlu köylüleriyle konuşturulmuyor.

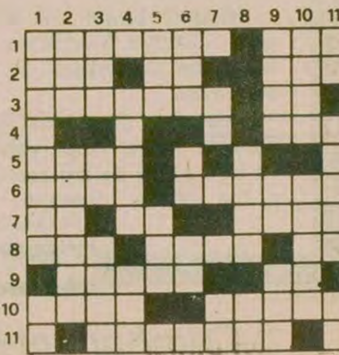

Emiroğlu Köyünden bir görünüm

BULMACA

SOLDAN SAĞA—1) Bir Rus çalgısı -Oyun kağıdı, kahve telvesi gibi şeylere bakıp ya da baktırıp sözde gelecekten, yitikten haber alma işi. 2) Çocuğu olan kadın - Altının simgesi - Yapma, etme. 3) Tersi bir siyasi partinin liderinin soyadı - Kısa zaman. 4) Boyun egen, kendisini başkasının buyruğuna bırakan anlamında dilimizde ancak, etmek ve olmak yardımcı eylemleri ve bunların türevleriyle kullanılır. 5) Tersi bir yere girilip çıkarken içinden geçilen açılıp kapanma düzeni olan yer. 6) İstanbul'da bir semt - Fransız yapımı olan sentetik polyester lifleri ya da ipliği. 7) Bir nota - Tersi eski dilde ateş - İstanbul'da bulunan araştırma laboratuvarının kısaltılmışı 8) Gelecek zaman - İşçi konfederasyonlarından birinin simgesi - Tersi ülkemiz mallarının simgesi 9) Gümüş üzerine işlenen kara nakışlara verilen ad - Tersi sanat. 10) Bir parmak kalınlığında pişirilen yassı ekmeğe verilen ad - Bir bayan ismi. 11) Tersi yağını ya da suyunu çıkarmak için ürünleri sıkmaya yarayan aygıt. sıkıştırıcı.

YURADAN AŞAĞI—1) Bir ilimiz - Geometride kullanılan değişmeyen sayı. 2) Esas - Tersi içine alma, sığdırma. 3) Tersi bir kümes hayvanı - Tersi eski dilde su - Geri verme. 4) Tersi bir sınıfın diğer bir sınıf üzerindeki tahakkümü - Tersi eski dilde yeni. 5) Tersi hava basıncı birimi - Evin bir bölümü. 6) Bir emir - Bir binek hayvanı - Tersi boru sesi. 7) Konut - Genişlik. 8) Ekin biçiminde kullanılan bir alet - Kuzu sesi. 9) Tersi bir erkek ismi - Kilonun binde biri - Tersi Şili'de maceracı bir örgütün simgesi 10) Tersi bir ajansın simgesi - Bir ülke halkına verilen ad. 11) Bir nota - İsa'nın doğduğu günü başlangıç sayan takvim - Tersi bir bağlaç.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	H	A	K	A	R	E	T	■	S	R	Ö
2	A	R	A	B	A	■	A	■	R	E	Z
3	H	■	R	■	B	A	N	K	A	■	A
4	A	S	K	E	R	■	A	R	H	A	S
5	M	■	A	M	A	S	Y	A	■	■	A
6	B	A	S	■	B	■	E	P	O	K	■
7	A	T	■	I	■	E	B	■	B	A	H
8	S	A	A	N	■	N	■	B	I	R	A
9	I	K	T	A	K	■	T	A	■	A	S
10	■	O	K	S	Ü	Z	■	B	A	C	A
11	A	Y	I	E	T	I	■	A	R	A	N

Washington'daki Mısır heyeti başkanı ülkesine geri çağrıldı

İSRAİL'İN YENİ YERLEŞİM MERKEZLERİNE İLİŞKİN KARARINDAN SONRA

- İsrail, Mısır'a petrol üretiminden doğan 2 milyar dolarlık tazminatı vermeyi reddetti
- İngiltere, İsrail'in tutumunu kınadı
- Kreisky: "İsrail er geç FKÖ'yü tanıyacaktır"

KAHİRE/WASHİNGTON

İsrail Başbakanı Menahem Begin'in, yerleşim merkezlerini güçlendireceklerini açıklamasına karşı tepkiler sürerken, Mısır ile İsrail heyetleri arasında anlaşmazlık çıktı. Mısır Başbakanı Mustafa Halil, Washington'da bulunan Mısır heyeti Başkanının, danışmalarda bulunmak üzere Kahire'ye çağrıldığını açıkladı. Diğer Mısır delegeleri görüşmeler için Washington'da bulunuyor.

Washington'daki görüşmelerde, anlaşma metninde yapılacak değişiklikler konusunda Mısır ile İsrail'in anlaşmazlığa düştüğü haber verildi. Bu konuda Moşe Dayan, "Anlaşma metninde yapılması istenen değişiklikler meselesinde görüş ayrılıkları belirmiştir" dedi.

PETROL GÖRÜŞMELERİ DE ÇIKMAZDA

İsrail Enerji Bakanı İzak Modayi, Washington'da Mısır ile İsrail arasında yapılan petrol görüşmelerinin de çıkmaza girdiğini açıkladı.

Modayi, Mısır'ın 1967-75 yılları arasında İsrail'in Sinail'de ürettiği petrol için istediği 2 milyar dolarlık tazminatı ülkesinin reddettiğini açıkladı.

İSRAİL'E TEPKİLER

ABD Başkanı Carter, İsrail'in yerleşim merkezine ilişkin kararı üzerine Begin'e özel bir mektup göndermişti. ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance de, İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan'a benzeri bir mektup vermişti. Bu mektupların içeriğinin İsrail kabinesinde ele alınacağı sanılıyor.

Vance ile Dayan arasında yapılan görüşmelerde bir yakınlaşma sağlanamadığı bildiriliyor.

Öte yandan Mısır-İsrail görüşmelerine, ilişkin bir açıklama yapan Dayan, barış anlaşması için hazırlanan plan üzerinde iki ülke arasında büyük görüş ayrılıkları olduğunu, fakat sorunun çözülebileceğini söyledi.

İNGİLTERE İSRAİL'İ KINADI

Londra'da bir açıklama yapan İngiltere Dışişleri Bakanı David Owen, İsrail'in yerleşme merkezlerini genişletme kararını eleştirdi ve İsrail hükümetini, bu tasarıdan vazgeçmeye çağırdı.

Owen, İsrail'in, Kudüs'ü başkent olarak muhafaza edeceğini açıklamasının da Ürdün'ün haklarını önceden reddetmesi anlamına geldiğini söyledi ve "Bu karardan duyduğumuz derin kaygıyı İsrail'e resmen bildirmekteyiz" dedi. Owen, İsrail'in bu yolda karar vermesinin barış görüşmelerini tehlikeye düşüreceğini sözlerine ekledi.

KREİSKY: İSRAİL FKÖ'YÜ KABUL EDECEKTİR

Avusturya Başbakanı Bruno Kreisky İsrail'in FKÖ'yü Filistin halkının yasal temsilcisi olarak er geç kabul edeceğini söyledi. Kreisky Federal Almanya'da yayınlanan "Die Welt" gazetesine verdiği demeçte, Mısır-İsrail, barış görüşmelerine ilişkin olarak, "Çözüm sadece Mısır Başkanının kişisel garantisine dayandırılırsa barış emniyetli olmaz" dedi. Bu durumdan kurtulmak için öncelikle Filistin sorununa çözüm bulunması gerektiğini ifade eden Kreisky, "Bu da akla Filistinlileri kimin temsil edeceği sorusunu getirmektedir. Filistinlileri İsrail'in reddettiği FKÖ temsil edebilir ve İsrail'in FKÖ konusunda görüşü de değişecektir" dedi.

SURİYE, ESAT'IN IRAK GEZİSİ HAKKINDA ÜRDÜN'E BİLGİ VERECEK

● Suriye ile Ürdün'ün, Irak'takine benzer bir anlaşma imzalayabileceği söyleniyor

AMMAN (AA)

Ürdün'de yayınlanan "El Rey" gazetesinin yazdığına göre, yüksek düzeyde bir Suriyeli yetkili, yakında Ürdün'e giderek Kral Hüseyin'e Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat'ın Irak gezisi hakkında bilgi verecek.

Esat'ın beş yıl içinde Irak'a ilk kez gerçekleştirdiği ziyaret, bir "Ortak Eylem Ulusal Yasası" imzalanmasıyla son bulmuştu.

Gazete, bir İsrail saldırısı olasılığına karşı "Doğu Cephesi"ni yeniden canlandırmak için Suriye elçisinin Ürdün'e bir ortak eylem planı sunmasının da beklendiğini yazdı.

Ortak eylem, Suriye, Ürdün, Irak ve FKÖ'yü içermektedir.

ANLAŞMAYA TEPKİLER

Irak ve Suriye gazeteleri iki ülke arasında imzalanan "Ortak Eylem Ulusal Yasası"nı çok önemli bir tarihi olay olarak nitelediler.

Irak'taki Bass Partisi organı "El Savra" imzalanan anlaşmanın Bağdat'taki Arap Zirvesi çabalarını kolaylaştırdığını, bu girişimin Arap dünyasında meydana gelen bir değişiklik olduğunu haber verdi.

Suriye'de ise "El Baas", bu yakınlaşma ile iki kardeş ülke arasında sağlam temellere dayalı birleştirici ilişkilerin kurulması dileğinde bulundu.

ENVER SEDAT

MENAHEM BEGİN

1978 Nobel Barış Ödülü Sedat ve Begin'e verildi

- Mısır halkı ödülün sadece Sedat'a verilmesi gerektiğini ifade ediyor
- FKÖ: "Bu karar barış ve adalet ilkeleri ile bağdaşmaz"

KAHİRE (AJANSLAR)

Nobel Barış Ödülü Komitesi, 1978 Nobel Barış Ödülünün, Mısır Devlet Başkanı, Enver Sedat ile İsrail Başbakanı Menahem Begin'e verildiğini açıkladı.

Nobel Komitesi yaptığı açıklamada, Sedat ile Begin'in, Sedat'ın 1977 Kasım ayında Kudüs'e yaptığı geziyle temeli atılan ve halen sürdürdükleri barış görüşmeleri nedeniyle ödüle yaraşır olduklarını bildirdi.

Haberi Kahire dışında alan Enver Sedat, önce bir yorumda bulunmadı. Daha sonra Sedat, bu ödüle layık görüldüğüne teşekkür etti. Ödülün (4 milyon 300 bin TL) kendisine düşen kısmını, doğduğu köyün kalkınması için bağış vakfına yatıracağını açıkladı.

Bu arada Mısır halkının büyük çoğunluğunun, ödülün Sedat ve Begin arasında paylaştırılmasına fazla memnun olmadıkları, aslında ödülün sadece Sedat'a verilmesi gerektiğini ifade ediyor.

FKÖ'NÜN TEPKİSİ

Nobel Barış Ödülüne Begin'in de layık görülmesi üzerine en sert tepkiyi FKÖ'nün Birleşmiş Milletler'deki temsilcisi Hasan Yahlan gösterdi. Hasan ödül verme, kararının barış ve adalet ilkeleri ile bağdaşmadığını belirtti.

Öte yandan, ABD Başkanı Carter, Nobel Barış Ödülünün bu yıl Sedat ve Begin arasında paylaştırılmasından duyduğu memnunluğu ifade ederek, iki lideri kutladı.

Begin ve barış

Reha Akb...

1978 yılı Nobel Barış Ödülü Mısır De... Başkanı Enver Sedat ve İsrail Başbak... Menahem Begin'e verildi.

Begin ve Barış... İşte size yanyana gelme... yecek, birlikte söylenemeyecek iki sözcük. Barışsever İsrail'in barışsever Başbakanı!

Ulusların kendi kaderini tayin hakkına saygılı ve yüreği insan sevgisiyle dolu bir saldırgan! İşte Nobel Barış Ödülü Komitesinin İsrail Başbakanına Nobel Barış Ödülünü vererek düştüğü gülünç durum budur.

İsrail daha kuruluşunun temelinde saldırganlık ve ilhak siyaseti yatan gayri meşru bir devlettir. Milyonlarca Filistinli'yi ABD emperyalistlerinin desteğiyle yerlerinden yurtlarından eden, azgın bir gericilik ve siyonizm siyasetini otuz yıldır kendine düstur edinen yine bu İsrail'dir. Zaten İsrail'in bunun dışında bir politika izlemesi, kendi varlık nedenine aykırıdır. İsrail sürekli olarak saldırganlık, ilhak ve yağma siyaseti izleyecektir ki, ayakta kalabilsin, gayri meşru varlığını koruyabilsin.

İşte İsrail'in bütün yöneticilerinin şimdiye dek sürdüregeldikleri siyaset de bu siyasettir. Ve Begin, İsrail'in bugünkü başbakanı, bu siyasetin en sadık izleyicilerindendir.

Nitekim, bugün Washington'da süren Mısır-İsrail barış görüşmelerinde bozgunculuk yapan, işi yokuşa süren ... ilhakçı ve saldırgan politikadan vazgeçmeyen işte bu Begin'dir. İşgal ettiği Filistin ve Arap topraklarını görüşme dışı bırakarak buraları kendi arpalığı gibi görmek istemesi, Batı Şeria ve Gazze'deki gayri meşru yerleşim merkezlerini güçlendirmek istemesi, 1967'den beri, Mısır'ın öz toprağı Sina'dan çıkardığı petrolü tazmin etmemekte direnmesi, onun ilhakçılığının ve yağmacılığının bugünkü ifadesidir.

Pekiyi, bütün bunlara rağmen, İsrail'i sevinçten havalara sıçratacak bu ödülün anlamı nedir? Enver Sedat'ın cesur politikası sonucu gittikçe köşeye sıkışan ve saldırganlığı iyiden iyiye su yüzene çıkan Begin, tam da bu sırada neden taltif edilmiştir?

Sorunun cevabı, yine sorunun içindedir. Begin'i sıkıştığı köşeden kurtarıp minderin ortasına getirmek ve teşhir olan saldırgan politikasının üstüne "barışçı" bir örtü örtmek için. Emperyalistler, "vefalı" uşakları Begin'i "dar gününde" yalnız bırakmak istemiyorlar. ve ona bir kere daha ellerini uzatıyorlar.

Hiç kuşku yok ki, İsrail'in siyonist siyasetini aklayan bu tutum, onu daha da azdırmakta ve saldırganlaştırmaktan başka bir sonuç vermeyecek. Ödüllenmekten sevinç duyan sadece İsrail mi? Hayır, onunla bu sevinci paylaşanlar hatta ondan daha çok neşelenenler de var. Kimlerdir ki bunlar? Kuşkusuz süper devletlerden başkaları değil. Hele Rusya'nın keyfine diyecek hiç yok. Sosyal-emperyalistler, Mısır'ın girişimleri sonucunda İsrail'in gitgide daha fazla tecrit olmasından oldukça rahatsızlık duyuyorlardı. Çünkü siyonizm tecrit oldukça, Moskova yöneticilerinin Ortadoğu'ya ikide bir çomak sokmaları daha da güçleşiyordu.

Dolayısıyla şimdi İsrail'e verilen bu ödül, Moskova yöneticileri için de beklenmeyen bir armağan olmuştur. Gerçi, Rusya, Begin'e Nobel Ödülünün verilmesini eleştirmede yine herkesin önüne geçmeye çalışacaktır. Ama bu sadece görünüştedir. Gerçekte, Sovyetler Birliği Ortadoğu'da karışıklığı artıran bir gelişmeyi ellerini oğuşturarak karşılayacaktır.

Amerikan "Herald Tribune" gazetesinden. 25 Ekim 1978

'Longest Fall I Can Remember.'

"Hatırlayabildiğim en uzun sonbahar"

Federal Almanya'da bir dolar ile bir fincan kahve içilemiyor

- Doların 1,50 marka kadar düşeceği bildirildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bir fincan kahvenin 1.80 Mark olduğu Federal Almanya'da bir dolarla bir fincan kahve içme olanağının artık kalmadığı bildiriliyor.

Federal Almanya'nın en büyük gazetelerinden biri olan "Bild", birinci sayfasında "Dolar artık bir fincan kahveye bile yetmiyor" diye başlık atıldı. Gazete konu ile ilgili olarak verdiği haberde, Federal Almanya'nın birçok yerinde 1.80 Mark'a satılan bir fincan kahveyi, 1.7626 Mark üzerinden işlem gören dolarla almanın artık mümkün olmadığını belirtiyor.

Öte yandan Almanya'nın Essen kentinde yayınlanan "Neue Ruhre Zeitung" da, doların 1.50 Mark'a kadar düşeceğini bildiriyor. Federal Almanya'nın yine ünlü gazetelerinden biri olan "Frankfurter Allgemeine" ise, Carter'in ekonomi konusunda ders almaya ihtiyacı olduğunu yazdı. "Frankfurter Allgemeine", ABD'deki enflasyonun nedeninin fiyat ve ücret artışları değil, para arzının genişlemesi olduğunu belirtiyor.

Bu arada ABD'nın dış ticaret açığının Eylül ayında artmaya devam ettiği ve 1 milyar 691 milyon dolara çıktığı bildirildi. ABD'nin dış ticaret açığı, Ağustosta 1 milyar 620 milyon dolardı.

Üst düzeyde bir Vietnam heyeti, Sovyetler Birliği'ne "Dostluk" ziyareti yapacak

HANOİ (ANKA)

Vietnam Başbakanı Pham Van Dong ile Komünist Partisi Genel Sekreteri Le Duan'ın da yer alacağı üst düzeyde bir Vietnam heyeti, önümüzdeki günlerde, Sovyetler Birliği'ne bir "Dostluk" ziyaretinde bulunacak.

Konuyla ilgili açıklamada, Vietnam heyetinin, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi, Yüksek Sovyet Prezidyum Başkanlığı ve Sovyet Hükümeti tarafından davet edildiği belirtildi.

Diplomatik gözlemciler, Vietnam heyetinin Moskova ziyaretini, Sovyetler Birliği'nin Vietnam'ı Kamboçya ve Çin Halk Cumhuriyetine karşı desteklediğinin en son kanıtı olarak niteliyor.

Kanada ile Sovyetler Birliği arasında ticari bir anlaşma imzalandı

OTTAWA (ANKA)

Kanada ile Sovyetler Birliği arasında ticaret, sanayii ve teknolojik alanlarda işbirliğini öngören bir anlaşma imzalandı.

Sovyetler Birliği Dış Ticaret Bakanı Nikolai Patolichev ile Kanada Sanayi ve Ticaret Bakanı Jack Horner tarafından imzalanan anlaşma, her iki ülke arasında varolan sanayi ve teknolojik işbirliğini, önemli boyutlara ulaştırıyor.

Sovyet Dış Ticaret Bakanı anlaşmanın imzalanmasından sonra, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin dengelenmesi yolunda önemli bir adım atıldığını, şimdiye dek Kanada ihracatının Sovyetlerden yaptığı ithalata oranla daha fazla olduğunu artık bu durumun değişeceğini iddia etti.

Kuzey Yemen'de darbeci dokuz subay idam edildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kuzey Yemen'de yüksek rütbeli dokuz subay, Devlet Başkanı Aluz Abdullah Salih'i devirmek için darbe girişiminde bulunmak suçundan, Başkent Sana'da kurşuna dizilerek idam edildi.

Dokuz subay, vatana ihanet suçundan yargılandılar. Askeri mahkeme, bu subayların Kuzey Yemen'de sabotaj hareketleri düzenlemeleri ve komplolar hazırlamaları için "yabancı bir güçten" para ve silah aldığını kanıtladı ve idamlarına karar verdi.

Hatırlanacağı üzere, Kuzey Yemen'de geçtiğimiz 15 Ekimde bir darbe girişimi ortaya çıkarıldı ve birçok yüksek rütbeli subay tutuklandı. Daha sonra da Sovyetler Birliği'nin Kuzey Yemen'deki Konsolosluğu kapatıldı.

İngiltere, Zambiya'ya savunma silahları sevketmeye başladı

LONDRA (AA)

İngiltere, geçen hafta Rodezya Hava Kuvvetlerinin bir saldırısına maruz kalan Zambiya'ya, savunma silahları ve sistemleri sevketmeye başladı.

İngiltere Dışişleri Bakanlığı, hava ve kara savunma malzemesinin ücretsiz olarak verildiğini belirtti ve bu silahların sadece savunma amacıyla kullanılacağı konusunda Zambiya hükümeti ile tam bir anlaşmaya vardığını söyledi.

İSTANBUL DEFTERDARLIĞINDAN

Mükellef veya sorumlusunun Adı ve Soyadı	Bilinen adresi	Ödeme emri Takip No.
Galeri Semih Koll. Şti	Zambak sok. 13/2	974-M-1351
Karakurt Demircan		
Özmen Rıfat		
Ertem Giray	İstik.cad.vakıf Gökçek han, K.3 N.311	974-M-1354-MD-189
Bedri Yılmaz	İstiklal cad. 348/29	974-M-1366
" "	" "	974-M-1367
Niyazi İncirli	B Parmakkapı afrika han 5	974-M-1368
Bedros Bakkaloğlu	Kurtuldu sok. 69	974-M-1372
Yadın Yenilmez		
E. Yayman	İmam sok. 19	974-M-1373
" "	" "	974-M-1374
" "	" "	974-M-1376
Özdemir Yaşalan	Tünel nergis sok. 6	974-M-1318
Onnik Nurhan Mamanciyan	Ömer hayyam cad.78-A	974-M-1384
"	" "	974-M-1385
"	"	974-M-1386
"	" "	974-MD-192
"	"	974-MD-193
H.Ataş İ. Bakırcı	Sakızağacı cad. 20/10	974-M-1388
" "	" "	974-MD-195
Savaş Arsan	Cumhuriyet cad. 18	974-M-1408
" "	" "	974-M-1409
" "	" "	974-M-1410
Hüsamettin Bekar	İstiklal cad. meşelik sok 11	974-M-1423
Şaban ve Hakkı Gönenç	Sakızağacı cad. 47	974-M-1428
" "	" "	974-M-1429
Nurten Yılmaz	Peleşenk sok. 6/13	974-M-1436
Metin İşgin	Kurabiye sok. 8/3	974-M-1437
" "	" "	974-M-1441
" "	" "	974-M-1442
" "	" "	974-M-1444
" "	"	974-M-1438
" "	" "	974-M-1439
Hasan Balçık	Babil sok. 30/1	974-M-1457
Abujer Aydoğdu	Kaymakam reşat bey sok.17	974-M-1458
Sadık Yılmaz	Hasnun Galip sok. 13	974-M-1460
Ziver Alp	Kurtuluş deresi Teyfik efendi sk. 69	974-M-1461
" "	" "	974-M-1462
Turgut İlker	Kapanca sok. No. 9/1	974-M-2864
" "	" "	974-M-2863
" "	" "	974-MD-371
" "	" "	974-MD-372
Nusret Beyazıt	Sıraselviler cad. 27	974-M-1498
Selahattin Selvitopu	Meşrutiyet cad. 58/22	974-M-1502
Hasan Köseoğlu	Balıkpazarı Nevizade sok.6	974-M-1504
" "	" "	974-M-1505
" "	" "	974-M-1506
Cevdet Usel	Sıraselviler cad. 93/A	974-M-1507
Saim Elem	İstik. cad. Balo sok. oyal han K.3	974-M-1508
" "	" "	974-M-1509
" "	" "	974-M-1510
Mustafa Nail Ermetin	Ömer hayyam santur sok. 5/1	974-M-1512
" "	" "	974-M-1513
Sevim Uras	Recep paşa cad. 18-17 Beyoğlu	974-M-1514
" "	" "	974-M-1515
"	" "	974-M-1517
Viber Adi kom Şti.	Sıraselviler cad. Hocazade sok. 7/A	974-M-1521
Gülşan Giyim San. Koll. Şti.	Hasnun galip sok. 22	974-M-1533
" "	" "	974-M-1532
" "	" "	974-M-1531
" "	" "	974-M-1522
" "	" "	974-M-1523
" "	" "	974-M-1524
" "	" "	974-M-1525
" "	" "	974-M-1526
" "	" "	974-M-1527
" "	" "	974-M-1528
" "	" "	974-M-1529
" "	" "	974-M-1530
Vehbi Okumuş	Serdar ekrem sok. 9	974-M-1536
Sevim Aslan	Sahne sok. No. 35	974-M-1537
" "	" "	974-M-1538
" "	" "	974-M-1539
Bahar Ticaret	İstiklal cad. 394	974-M-1511
Metin Açba	Müeyyet iş hanı 309 Beyoğlu	974-M-1513
İ.Hakkı Etuş	İstik. cad. fitaş dünya sineması	974-M-1515
Tevfik Güzel Balon	Ahududu sok. 37	974-M2878
" "	" "	974-MD-377
Özcan Keskiner	Ahududu cad. ahududu pasajı K.4	974-M-1554
Necip Ünal	Ahududu cad. 2/4	974-M-1555
İst. birliği tiyatro işlt. Som Adi Kom. Şti.	Küçük sahne beyoğlu	974-M-1557
Abdurrahman Atak ort.	Abdulhak hamit cad. 76/C	974-MD-378
Nıyazi İncirli	B.Parmakkapı sok. Afrika Han. 3	974-M-1559

Beyoğlu Vergi Dairesi mükelleflerinden stopaj gelir vergisi Mali Denge vergisi ve cezasından borçlu olup, yukarıda adları ve soyadları yazılı şahıslar hakkında 6183 sayılı amme alacakları kanunu hükmüne göre düzenlenen ödeme emirleri bilinen adreslerinde bulunmamaları dolayısı ile tebliğ edilemediğinden 213 sayılı(*) K.nun 103-106 ncı maddeleri hükmüne göre ilgililerin ilan tarihinden başlayarak bir ay içinde vergi dairesine bizzat veya bilvekale müracaat etmeleri veyahut taahhütlü mektup veya telgrafla açık adreslerini bildirmeleri halinde kendilerine süre ile kayıtlı tebliğ yapılacağı bir ayın hitamında müracaatta bulunmayan ve adresini bildirmeyenler hakkında işbu ilanın neşir tarihinden itibaren bir ay sonunda tebliğ yapılmış sayılacağı ilan olunur.

(*) Vergi Usulü

Basın: 26640 - 1335

Avrupa ülkeleri hava savunmasında işbirliği yapacaklar

BRÜKSEL (ANKA)

NATO'nun Avrupalı üyelerinin, bir uçaksavar füzesinin yapımında işbirliği yapacakları bildirildi.

Hafta içinde Brüksel'de yapılan ve 15 NATO ülkesinin savunma yetkililerinin katıldığı toplantıdan sonra, NATO çevrelerince belirtildiğine göre, Avrupalı NATO ülkeleri, ABD'den üretimine katılmayacakları yeni bir hava savunma sistemi satın almayı da karar altına aldılar.

Aynı çevreler, NATO'nun askeri kanadına dahil ülkelerin, hava kuvvetlerinde kullanılacak Tornado ve F-16 avcı uçakları için ABD yapısı Sidewinder füzeleri satın alınması konusunda görüş birliğine vardılar. Batı Almanya, İngiltere, İtalya ve Norveç arasında, bu füzelerin ortaklaşa yapımı için bir anlaşma imzalamak üzere görüşmeler yapılacak.

Öte yandan, halen NATO ülkelerinin hava savunma sistemlerinin belkemiğini oluşturan Nike ve Hawk füzeleri yerine, "Eurosam" adı verilecek yerden havaya uçaksavar füzesinin ortak yapımı için Federal Almanya, İngiltere ve Fransa tarafından bir konsorsiyum oluşturulmaya çalışıldığı bildiriliyor. Ancak, yetkililer, ABD tarafından yeni geliştirilen "Patriot Sam D" adlı bir sistemin "Eurosam" yerine, standart NATO silahı olarak benimsenmesinin daha güçlü bir olasılık olduğunu da keydettiler.

SCHLESİNGER

Çin Petrol Bakanı Sung Chen-ming, ABD Enerji Bakanı Schlesinger onuruna verdiği yemekte bir konuşma yaptı:

"Çin-ABD ilişkileri iki ülke halklarının isteği doğrultusunda geliştirilmelidir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Petrol Bakanı Sung Chen-ming, Çin'i ziyaret etmekte olan ve Amerika Enerji Bakanı Schlesinger Başkanlığındaki, Amerika Enerji Heyeti onuruna, Pekin'de bir şölen verdi.

Heyet, Çin ile Amerika arasındaki enerji işbirliğini genişletme konusunda, Çin yetkilileriyle, görüşmeler yapacak.

Bir konuşma yapan Sung Chen-ming, özetle şunları söyledi, "Çin ile ABD, Şanghay bildirisinin yayınlanmasından sonra, diğer alanlarda olduğu gibi, enerji alanında da iki ülke halklarını isteği doğrultusunda ilişkilerini geliştirmeli ve Çin-ABD ilişkileri normalleştirilmelidir."

Bakan Schlesinger ise, "Ziyaretim, Başkan Carter'in Çin-Amerika ilişkilerinin Şanghay bildirisi temelinde geliştirilmesi amacını taşıyan kesin kararının sonucudur. Ben ve meslektaşlarım, Çin ile enerji araştırmaları ve enerji gelimişine ilişkin somut alanlarda işbirliği konusunda yapacağımız görüşmeleri memnunlukla karşılıyoruz." dedi.

MENKUL SATIŞ İLANI

İstanbul 3 İcra Memurluğundan

Dosya No: 978/12068

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 74.000 TL. Kıymetinde Cins ve evsafları haciz zabtında yazılı 2. meşin koltuk 1. kütüphane 10 adet kütüphane elektirikli daktilo makinası elektirikli hesap makinası V.S. yazıhane eşyasının 1. nci açık arttırması 2/11/1978 günü saat 16.30 - 17.00 arası Eminönü Sirkeci Hekim Çıkmazı Ara Han 205 İst. de yapılacaktır.

O gün verilecek bedel muhammen kıymetin %75'ni bulmadığı takdirde 3/11/978 günü aynı mahal ve ssatte 2 nci artırması yapılarak en çok artırana ihale edilecektir. Tellaliye ve ihale karar pulları alıcıya ait olup taliplilerin mahallinde bulunacak memura müracaatları ilan olunur.

(Basın: 7622 — 1328)

20/10/1978

İst. 3 İcra Memuru

M.E.Ayhan

Yanan kömür
Kızan demir
örse çekiç
Vuran biziz

Yol-İş İşçi Temsilciliği Boğaziçi Köprüsünde çalışanlar için can güvenliği istedi

✱Temsilciliğin yazılı açıklamasında idare suçlanıyor ve tedbir alınmazsa mücadele edileceği bildiriliyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Boğaziçi Köprüsünde, geçtiğimiz hafta içinde bir aracın bilet gişesine çarpması ve gişede çalışan iki işçinin yaralanması üzerine Yol - İş Sendikası Köprü Müdürlüğü İşçi Temsilciliği yazılı bir açıklama yaptı.

DEFALARCA YAPTIĞIMIZ MÜRACAATLAR SONUÇSUZ KALDI

Açıklamada, kazalarda en başta İdarenin sorumluluğu olduğu bildirilerek şöyle deniyor:

"Defalarca yaptığımız müracaatlarda, çalışan tüm insanlar gibi bizim de çalışma anında can güvenliğimizin sağlanması en büyük isteğimizdir. 5 seneden beri bu konuya gereken önem verilmemiş, defalarca meydana gelen kazalarda arkaşadlarımız tesadüf eseri olarak kurtulmuşlardır.

"Boğaziçi Köprüsündeki kazaların sorumsuzluk oranı yüzde 100'dür. En başta İdare sorumludur. Bugüne kadar kendilerine düşen sorumluluğu yerine getirmemişlerdir.

İDARE SORUMLULUĞUNU ÖĞRENSİN!

İşçi Temsilciliği kamuoyuna bildirecekleri konuların bundan ibaret olmadığını, daha sonra gereken bilgileri verecekleri belirtmekte ve açıklama şöyle son bulmaktadır:

"Bizler demokratik girişimlerle sorunların çözümünü istiyoruz. Fakat bütün iyi niyetimize rağmen sorunlar çözülmezse, sorumsuzca davranışlar devam ederse, mücadeleye hazırız. Mücadelemiz halka değil, idareye karşı olacaktır. İdare sorumluluğunu öğrensin, bizi mecbur etmesin.

Mecbur kalırsak işçi sınıfının kararlı ve ilkeli mücadelesi ile karşılık vereceğimizi unutmasınlar!"

Boğaz koprusünde sürekli akışı temin eden işçiler kazalara karşı hiç bir güvenceye sahip değil. Resim son kazayı gösteriyor.

TİS Ceyhan Şube Başkanı Hakkı Bulut:

"Ağaların topraklarına tazminatsız el konmalı ve demokratik bir tarım iş kanunu çıkarılmalıdır"

Hakkı Bulut "Toprak ağaları gücünü feodal zulümden almaktadır"diyor.

✱ "Orta çağ kalıntısı elcilik kaldırılmalıdır"

KEMAL DEMİREL

DİSK'e bağlı, Türkiye Toprak - Su - Tarım İşçileri Sendikası (TİS) Ceyhan Şube Başkanı Hakkı Bulut ile, Sendikal çalışmaları ve tarım işçilerinin sorunları üzerine görüştük.

– TİS olarak, Tarım İş kolunda örgütlenme çalışması yapıyorsunuz, tarım işçilerinin durumunu bize anlatırmısınız?

Hakkı Bulut: "Bizim sendikanın calıstığı iş kolu, tarım sanayii işçilerini kapsıyor. Fakat yine de tarım işçileri hakkında da bilgimiz var. Tarım işçilerinin sendikalışmasının önünde büyük engeller var. Yurdumuzda en fazla çalışan ve en fazla sömürülen kesim tarım işçileridir. Ve her türlü haktan mahrum olarak çalışmaktadırlar. Yaz gelince Çukurovamızda binlerce tarım işçisi çalışmaya başlar. Bu kesimin içinde bulunduğu durum hepimizin yüreğini parçalamaktadır. Bu kesimin ekonomik, demokratik, sosyal haklarının alınması için gerekli çaba sarfedilmiyor.

"Tarım işçilerinin haklarının alınması için mücadele edilmelidir. Ortaçağ karanlığı içinde yaşayan bu sınfın haklarının alınması bir zorunluluktur. Hükümet bu konuda gözlerini gerçeğe açmalıdır. Bu sınıfın köle şartları altında çalışmasına son verilmelidir. Bu sınıf, toprak ağalarının ve çiftlik beylerinin baskı, sömürü ve zulmünden kurtulmak istiyor.

"Yalnız tarım işçilerinin değil, az topraklı köylülerin durumu da böyledir. Onlar da ortaçağın karanlığı içinde yaşamaktadırlar."

– Tarım İş kolunda sendikalaşma olmadığı için, ağalar, tarım işçilerini elciler vasıtasıyla işe götürürler. Bu konuda görüşlerinizi açıklarmısınız?

Hakkı Bulut: "Tarım işçileri köle gibi pazarlanırlar. Ağalar, bunları, elciler vasıtasıyla, bir mevsim boyunca kiralarlar. Kaderleri, elciler ile ağalar arasındaki pazarlığa bağlıdır. Bu yüzden, insanlık onuruyla bağdaşmayan, ortaçağın kalıntısı bir şey olan elcilik kaldırılmalıdır. Son olarak yürürlüğe giren sigorta kanunu bu kesimin isteğine uygun değildir. Bildiğiniz gibi, bu kanuna göre, 120 gün sürekli çalışmayan tarım işçisi sigorta kapsamına alınmıyor ve emeklilik, kıdem tazminatı gibi haklardan yoksun bırakılıyorlar."

– Tarım işçilerinin durumu sizce nasıl düzelebilir?

Hakkı Bulut: "Bu meselenin çözümü, tutarlı ve köklü bir toprak reformuyla mümkündür. Toprak ağalarının ellerinde bulundurdukları topraklara el konmalıdır. Bu topraklar, 'toprak işleyenindir' ilkesine göre, topraksız ve az topraklı köylülere dağıtılmalıdır. Toprak ağalarına tazminat verilmemeli, tazminatsız olarak el konmalıdır. Bunlar ortaçağdan kalma, bir avuç asalak bir sınftır. Bunlar güçlerini kara topraktan, köylüler üzerinde kurdukları feodal zulümden almaktadırlar. Bunların zulmüne son vermek, geniş köylü yığınlarının toprağa ve hürriyete kavuşturmakla mümkündür.

Ayrıcı tarım işçileri için kanun olmadığından, ağalar canlarının istediği kadar çalıştırırlar, güvenliği, sigorta, sendikalaşma hakları yoktur. Çünkü tarım işçileri insan olarak görülmüyor. Doktor, ilaç, temizlik gibi ihtiyaçları karşılanmaz. Kısaca, bir kere özetleyecek olursak, bu sınıf, toprak ağalarının emrinde köle gibi çalışırlar. Bu yüzden derhal tarım işçileri için demokratik bir tarım iş kanunu çıkarılmalıdır."

Türkiye Sakatlar Derneği Başkanı: "20 işçi çalıştırılan her işyerinde bir sakat işçi çalıştırılmalıdır"

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ ·1960·

✱ Sakatlara vergi yükümlülüğü getirilmemesi istendi

ANKARA (AA)

Türkiye'de 150 bin dolayında işsiz sakatın bulunduğu açıklandı.

Türkiye Sakatlar Derneği Başkanı Niyazi Orhon yaptığı açıklamada sakatlara iş verilmediğini, halen ancak 14 bin sakatın işyerlerinde çalışmakta olduğunu ve bu konudaki zorlayıcı yasa hükmünün uygulanmadığını söyledi.

İŞ BULUNSUN

İş ve İşçi Bulma Kurumunun sakatlar listesi çıkartarak işyerlerine gönderdiğini, işverenlerin ise ancak kendi seçtikleri sakatları çalıştırdığını, diğerleri ile kimsenin ilgilenmediğini belirten Orhon, 20 işçi çalıştıran her işyerinde bir sakatın çalıştırılması halinde bu sorunun çözülmesinin mümkün olduğunu ve bu yoldan sakatların büyük kentlere göç etmesinin de önleneceğini bildirdi.

VERGİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ KALKSIN

Türkiye Sakatlar Derneği Genel Başkanı, yeni vergi yasa tasarısında sakatlara vergi yükümlülükleri getirilmesine de değinerek bunu "45 yıl önce verilen yasal hakların geri alınması" diye nitelendirdi.

Topkapı Jumbo Fabrikasında bir işçi yanarak öldü

Topkapı-Maltepe'deki JUMBO çatal, kaşık fabrikasında çalışan ABDULLAH YILMAZ fabrikada çıkan yangın sonucu öldü. Bunun üzerine diğer işçiler şunları söylediler.

Daha öncede işyerinde yangın çıkmıştı. Hem işverene, hemde bağlı olduğumuz METAL - İŞ Sendikasına durumu bildirdik, can güvenliğimizin olmadığını önlem alınmasını söyledik. Ne sendika ne de işveren bu taleplerimizle hiç ilgilenmediler. Son olarak da işyerideki benzin ve su tenekelerini biraraya koydurup yangın çıkmasına sebep oldu. Müdürün gece vardiyasında kanunsuz olarak üç işçiyi çalıştırıp mesai yaptıklarını söylemesi ve çalıştığı halde fabrikada servis arabası bırakmaması Abdullah arkadaşımızın ölmesine sebep olmuştur.

Bağlı bulunduğumuz Metal - İş Sendikası arkadaşımızın ölümünden sonra fabrikaya hiç gelmedi. Temsilciler zaten patronun adamı bizle hiç ilgilenmiyor. Biz arkadaşımızın ölümünden sonra bu durumu protesto edip işverene çalışmayacağız dedik. Temsilciler gelip çalıştırmak istediler. Fakat bizim direnmemiz karşısında tutunamadılar.

ANTAKYA HASTEKS İPLİK İŞÇİLERİ DİRENİŞ YAPTI

ANTAKYA (ÖZEL)

Antakya'da kurulu ve 450 işçinin çalıştığı Hasteks İplik Fabrikasında, Perşembe günü sabahtan, 24 saat süren bir direniş yapıldı.

Hasteks işçileri 26 Ekim sabahı, son bir hafta içinde 7 arkadaşlarının işten atıldığını ve 70 işçinin daha işten atılmasının planlandığını belirterek direnişe geçtiler. Patronun işçi kıyımını protesto eden Hasteks işçileri, aynı zamanda üyesi oldukları Türk - İş'e bağlı Teksif Sendikasının da kendilerine sahip çıkamadıklarını belirttiler.

Gerekçesiz olarak işten atılan işçiler ise, patronun bu haksız tutumuna karşı mücadele edeceklerini söylediler.

BURSA'DA MADEN OCAĞINDA İKİ İŞÇİ ÖLDÜ

BURSA (ÖZEL)

Mustafa Kemalpaşa'nın Çaltılıbük bucağının Kestelek köyündeki Boraksit meden ocağında toprak kayması sonucu iki kişi öldü. Bir işçi de ağır yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

Kestelek köyündeki Borakasit maden işletmesine ait maden ocağında, kompresörle delik açma çalışması sırasında toprak kayması oldu. bu kayma sonucu Mustafa Musa ve İbrahim Aktoprak toprak altında kalarak öldüler.

KARATAŞ YAĞ PATRONU 25 İŞÇİYİ ATTI

ADANA (ÖZEL)

Karataş Yağ fabrikası patronu toplusözleşmenin getirdiği yeni haklardan yararlanmalarını önlemek için 25 işçiyi işten attı. Birçok işçiye de çıkış vermeye hazırlanıyor. Tek - Gıda - İş Sendikası olaylara seyirci kalmaktadır.

Karataş fabrikası patronu atılan işçilerin yerine asgari ücretten yeni işçiler alıyor.

BİTMEYEN ÇİLE: GURBET İŞÇİLİĞİ!

Danimarka-Lynge'de mantar çiftliğinde çalışan Türkiyeli işçiler:

"Buradaki çalışma şartları eski derebeylik zamanındaki gibi..."

●Türkiyeli işçiler Danimarkalı işçilerle eşit haklara sahip olmak istiyorlar

KEMAL KOÇ

Danimarka'nın Lynge şehrinde kurulu bir mantar çiftliğinde çalışan Türkiyeli işçiler, yıllardır ağır bir sömürü altında çalıştırılıyorlar. Bu çiftlik, lisan bilmeyen ve sürekli yurtdışı edilme tehdidi altında çalıştırılan Türkiyeli işçiler sayesinde üretim yapabiliyor.

20 kadar işçimizin çalıştığı bu iki katlı çiftlikte, işçilerimiz Danimarka'nın diğer yerlerine göre çok daha düşük ücret alıyorlar. Hiç bir sosyal hakları yok. Üç metre kare büyüklüğünde üstüste kasaların dizildiği daracık yerlerde, işçilerimiz ellerinde fenerlerle kasaların arasına girip, hayvan gübresi içindeki mantarları söküyorlar ve küçük paketlere dolduruyorlar.

"DANİMARKALI İŞÇİLERİN YAPMADIĞI İŞLERİ BİZE YAPTIRIYORLAR"

Çiftlikte çalışan Türkiyeli işçilerle konuştuk.

Raif Cengiz adlı işçi; "Ben 7 senedir Danimarka'dayım ve 5 aydır da burada çalışıyorum" diye anlatmaya başlıyor. "Bizim burada iş şartları aynı eski ağalık, derebeylik zamanı gibi. Danimarkalı işçilerin yapmadıkları işleri bize yaptırıyorlar. Patron ve formen, daha fazla mal çıkarmamızı, yoksa ücretlerimizi düşüreceğini söylüyor. Normal saat ücretimiz 32 Danimarka kronu. Fakat akordu çıkaramazsak, ücretimiz 20 krona düşüyor. Bir isteğimiz olsa, formenler ters cevap veriyorlar."

"YEMEKLERİ, HAYVAN GÜBRESİNİN YANINDA YEDİRİYORLAR"

Bu sırada Mustafa Metinoğlu adlı işçi söze karışıyor: "Bizi makina gibi çalıştırmak istiyorlar. Daha fazla üretimden başka bir şey düşünmüyorlar" diyor. "Burada 20'ye yakın Türkiyeli işçi çalışıyoruz. Fakat emeğimizin karşılığını alamıyoruz. Fabrika işçiliğine nazaran ücretlerimiz düşük. Çalışma izini olmayan veya lisan bilmeyen işçileri çalıştırıyorlar. Ağır bir sömürü var burada. Yemek yiyecek kantinimiz bile yok. Yemekleri, hayvan gübresinin yanında yediriyorlar."

Hilmi Benli adlı işçi ise şunları anlattı:

"Bu çiftlikte 3 senedir çalışıyorum. Döktüğümüz terlerin karşılığını alamıyoruz. Karşı çıksak, yabancı olduğumuz için, kolumuzdan tutup atabiliyorlar. Biz burada ailelerimizle birlikte çalışıyoruz. Hemen hemen yarımız kadın işçi. Kadın işçi arkadaşlarımıza daha fazla baskı yapılıyor."

DANİMARKALI İŞÇİLERLE EŞİT HAKLARA SAHİP OLMAK İSTİYORUZ

"Danimarka iş kanunlarına göre, 8 saat çalıştırılmamız gerekirken bizlere, baskı zoruyla hızlı çalıştırıp 3-4 saatlik ücret ödüyorlar. Bizler Türkiye'de iken, Avrupa'da insanların düğmeye basarak çalıştıklarını duyardık. Fakat şimdi gözlerimizle görüyoruz ki, buradaki çalışma şartları, Türkiye'deki toprak ağalığı düzenindeki gibi. Bu ülkeler kendilerini bizlere medeni gibi tanıtıyorlar ama yanlış. Kendi işçilerine verilen haklar, yabancı işçilere de verilmelidir."

Mantar çiftliğindeki işçiler son olarak şunu söylediler:

"Bizler ölmüşüz kalmışız kimsenin umrunda değil. Türkiye'deki yöneticilere sesleniyoruz. Bizim halimizi görün. Danimarkalı işçilerle eşit haklara sahip olmak istiyoruz."

Danimarka'nın Lynge şehrindeki mantar çiftliğinde çalışan Türkiyeli işçilerin hiçbir sosyal hakları yok. İşçilerin en büyük talebi, Danimarkalı işçilerle eşit haklara sahip olmak.

Mantar çiftliğinde çalışan Türkiyeli işçiler: "Türkiye'de iken, Avrupa'da insanların düğmeye basararak çalıştıklarını duyardık. Fakat şimdi gözlerimizle gördük ki, buradaki çalışma şartları Türkiye'deki toprak ağalığı düzenindeki gibi" diyorlar.

Fabrikadan mektup var!

Boyarlar işçileri grev günlerinde...

Bölge Çalışma Müdürlüğünün dikkatine!

İzmir Boyarlar Fabrikasında orman kanunu uygulanıyor

Gazetenizin bir köşesini işçi sorunlarına ayırarak bu sorunların ilgililere intikalini sağlıyorsunuz. Biz de işyerimizdeki şikayetlerimizi size yazıyoruz.

Biz BOYARLAR (Far, Filtre) Fabrikası işçileriyiz. Fabrikamız 26. 8. 1977 günü greve başlamış ve bu grev 7. 8. 1978 gününe kadar sürmüştü. Bu grev süresince patron, sendikamız ve işverenler sendikası üzerimize çeşitli şekillerde kanunsuz baskılar yaptılar. (Grevdeki olayların bazılarını size yazmıştık, siz de yayınlamıştınız.)

Bu tür baskılara ileri görüşlü temsilcilerimizle beraber göğüs gerdik ve sonunda grev bitti. Grevin bittiği gün temsilcilerimizden 4 tanesinin temsilcilik sıfatı kaldırıldı ve patron tarafından işten atıldılar. Geriye kalan iki temsilciden birisi de sonradan baskılara dayanamayarak istifa etti. Şu anda fabrikada temsilci yok.

Sendikaya defalerca bildirdiğimiz halde temsilci seçmek için herhangi bir girişimde bulunmadı. Ayrıca kim olduğu, fabrikaya nereden geldiği belli olmayan irikıyım bir kişiyi fabrikaya fedai olarak getirdi. Bu kişi akşama kadar fabrikada hiç bir iş yapmadan tur atıyor, işçileri patrona ispiyon ediyor, hatta tuvalete giden işçileri "Ne lan, bu kaç oldu gidiyorsun" diye tehdit ediyor.

Bir de sözde sendikanın yaptığı sözleşmedeki haklarımız var. Yakacak parası, toplusözleşme farkları, tahsil yardımı gibi sosyal halkarımız var. Bunların hiç birini alamadık ve vermeye de hiç niyetleri yok! Sendikaya bildirdik, sonuç yok!

Toplusözleşmeye göre işyerinde bir Disiplin Kurulu olması ve işçiye verilecek herhangi bir cezayı bu kurulun tespit etmesi lazım. Fakat işveren bunu uygulamıyor. Keyfine göre baskı uyguluyor. Basıyor ihtarı, basıyor cezayı. Orman Kanunu uygluyor. Eski işçilerin üç yıllık senelik izinleri duruyor. Ne izne çıkarıyor, ne de ücretini veriyor. Her an işten atılma endişesinin yanında, bir de maddi ve manevi baskı altında çalışmaktan ne yapacağımızı şaşırdık.

Belki bu yazımız ilgilileri uyarır.

BOYARLAR FAR FİLTRE
Fabrikası işçileri

KİT Yönetim Kurullarında işçi sayısı 1'den 2'ye çıkıyor

✱ İşletme Bakanı Bulutoğlu, bu değişikliği "KİT'lerde özyönetime geçişin bir aşaması" olarak niteledi

ANKARA (ANKA)

İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu Kamu İktisadi Kuruluşlarında yönetim kurllarına katılan işçi temsilcilerinin sayısının 1'den ikiye çıkarılmasının düşünüldüğünü açıkladı.

Kamu İktisadi Kuruluşlarının etkin bir işleyişe kavuşturulması için çalışmaların üç konuda yoğunlaştığını söyleyen Bulutoğlu, bu konuları KİT'lerin piyasa kuruluşlarına göre çalıştırılması, iç ve dış finansman piyasasına girmelerinin sağlanması ve KİT'lerde "özyönetime geçişin" sağlanması için hazırlıklara girişilmesi olarak özetledi.

Bulutoğlu açıklamasında, "Özyönetime geçiş" şeklinde ifade ettiği hazırlığın, KİT yönetim kurullarında halen bir olan işçi temsilcisi sayısının ikiye çıkarılması olduğunu belirtti. Bakan ayrıca, bu konuda çeşitli tüzük değişiklikleri yapılmasının söz konusu olduğunu ve meselenin önümüzdeki hafta Bakanlar Kurulunda ele alınabileceğini söyledi.

- MHP'liler bu olaydan sonra Palu'luları kışkırtmaya çalıştılar
- Dükkanlar zorla kapatılıyor. Evler yakılıyor, kurşunlanıyor.
- Emniyet Müdürüne dikkat! Vali değişti ama Elazığ'da durum değişmedi. Bu insanların malından, canından kim sorumlu? Kim?

Bunun adı "Türk milliyetçiliği ve dokuz ışık doktrinidir". Halka vereceği de yoksulluk ve keder

Bir donüm noktası daha Yasin Uçar öldürüldü

12 Eylül günü Yasin Uçar dükkanı önünde bilinmeyen kişiler tarafından öldürüldü. Ölüm basit bir şekilde gerçekleştirilmişti. Nalbant sokakta hiç kimse Yasin Uçar'ın katilleri hakkında en ufak bir şey bile bilmiyordu. Bilinen bir tek şey vardı:

Yasin Uçar Palu'luydu.

Yasin Uçar Palulu'lar içinde geniş bağları olan bir kişiydi.

Palu halkı geçmişte MHP'yi desteklemiş. MHP'liler birçok olayda Palu'ları kışkırtmışlardı. "Cami bombalandı" demişler ayağa kaldırmışlar, "Komünistler geliyor" demişler, saldırtmışlardı. Ancak Palu halkı da uzun zaman geçmeden MHP'nin ırkçı-şoven yüzünü gördü. MHP'den ellerini çekmeye ve içlerinden MHP'lileri atmaya başladılar. Bu gelişmeyle birlikte MHP Elazığ'da gerilemeye başlamıştı. Nitekim 1976 olaylarında Palu'lular seyirci kalınca MHP büyük bir darbe yemişti.

Yasin Uçar'ın öldürülmesinden hemen sonra MHP'lilerin intikam çığlıkları ayyuka çıktı. Yasin Uçar'ı Alevilerin öldürdüğünü söylüyorlardı. Yaptıkları propaganda, kuşkuları MHP'lilerin üzerine çekiyordu. Çünkü onlara göre:

"Bütün Palu'lular MHP'li olmalı" ve "komünistlere karşı MHP ile elele vermeli"ydiler. "Yasin Uçar'ı Aleviler öldürmüş"tü. "Ali Rıza Koşar'ı öldüren Aleviler pekala Yasin Uçar'ı da öldürebilir"di.

MHP'lilerin bu çırpınışları son bir atak içindi aslında. Yasin Uçar öldürülecek ve Palulular MHP'lilerle beraber yeniden eskisi gibi Alevilere saldıracaktı. Elazığ yeni bir Sivas, yeni bir Malatya olacaktı.

14 Eylül:"Dükkanlar kapatılsın"

Yasin Uçar'ın öldürülmesinden sonra MHP'li komandolar şehirde dört günlük bir dükkan kapatma eyleminin propagandasını yapmaya başladılar. Belediye aracılığıyla baskı yaparak birçok esnafı zorla eyleme soktular. Esnaf ve Sanatkarlar Derneği Başkanı İbrahim Oğul "hiç bir ideolojinin baskısı ile eyleme geçmediklerini" söylerken MHP'lilerin açık baskısını gözardı ediyordu. Sıra Pazarı, Buğday Meydanı ve bunun gibi yerlerdeki birçok esnaf dükkanının yağmalanmasından korktuğu için dükkanlarını kapatmak zorunda kaldıklarını açıklıyorlardı. Palulular da dükkanlarını kapatarak eyleme katılmaya zorlandılar.

Vali görevden alınıyor

Elazığ'da yılbaşında başlayan saldırı ve provokasyon çizgisi Vali Güngör Aydın'ın görevden alınmasıyla yeni bir döneme girdi. İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı Elazığ'da saldırılar birbirini izlerken asayişin sağlandığı, durumun iyi olduğu yolunda açıklamalar yapıyordu. Değil o zaman, şimdi bile, yani Vali değiştikten sonra da Özaydınlı'nın söyledikleri gerçek değil. Ahmet Özer'in valiliği de çare olmadı Elazığ halkının yarasına. Saldırılar yine birbirini izliyor Elazığ'da. Elazığ'da yine can güvenliğinden eser yok. Ne var ki Özaydınlı valiyi değiştirerek MHP'ye bir taviz verdi. Kontrgerillanın ekmeğine yağ sürdü. Başkaca valiyle birlikte Elazığ'da değişen bir şey yok!

Emniyet Müdürüne dikkat

Kentteki saldırı ve cinayetlerin en büyük sorumlusu fütürsuzca davranan MHP ve Ülkü Ocakları. Olaylarda, saldırılarda, provokasyonlarda açıkça ortalık yerdeydiler. Peki Emniyet Müdürü Zafer Lütfü Aras ne yaptı? Hiç bir şey. Saldırganları korumakla meşgul. Birçok olayın faili bulunmadı. Aslında öğrenim özgürlüğünü ortadan kaldıran, can güvenliğini yokeden, işkence mekanizmalarını işleten provokatörler güçlerini Emniyet Müdürü Zafer Lütfü Aras'tan aldılar.

Emniyet Amiri Atanur Şarman açıkca POL-BİR üyesi MHP'li polisleri destekledi. Onlarla birlikte Fevzi Çakmak Mahallesinde provokasyon düzenledi. Hasan Kalkaç adlı devrimciyi yaraladılar. Aynı provokasyon'un bir parçası olarak Haydar Gedikoğlu'nun canına kıydılar. MHP'li polisler Düzgün Can adındaki Karayolları işçisine Elazığ gibi bir yerde silah taşıdığı için işkence yaptılar. İşkence timinin başının polis Ramazan Demir olduğu söylendi. MHP'li polisler Düzgün Can'ı DMMA yakınındaki bir inşaata götürerek öldürmeyi planladılar. Düzgün Can uyanıklığı sayesinde canını koruyabildi.

Bütün bunlara karşı Emniyet Müdürü ne yaptı? Kendi örgütü içinde insan canına kastedenler için hangi müeyyideleri uyguladı?

Bu soruların cevabı yok...

Saldırıya uğrayan halk konuşuyor

Aksaray mahallesi halkından Hüseyin İlbay anlatıyor:

"Komandolar defalarca evime saldırdılar. Saatlerce kurşun sıktılar. Her gece sabaha kadar ne oldu, ne olacak diye beklemek zorundaydık. Valiliğe ve Emniyet Müdürlüğüne defalarca başvurmamıza rağmen hiç bir tedbir alınmadı. Tek çare evi terketmekti. Valiye gittim. Can ve mal güvenliğim yok dedim. O beni Emniyet Müdürüne gönderdi. Emniyet Müdürüne durumu anlattım. Evden çıkacağımı söyleyerek tedbir almasını istedim. Bana sen git ben akşam ekip yollarım. Evinizi taşırken güvenliğinizi sağlarlar dedi. Ben de evime gittim ve eşyalarımı toplayarak gelecek ekibi beklemeye başladım. Ekip gelmedi. Akşam olunca komandolar mahallenin Ülkü Ocakları binasından çıkarak mahalleliye 'evinize gidin olay var' demişler. Akşam saat 20.30 oldu. Evimi saran komandolar dört bir yandan ateş etmeye başladılar. Çeşitli aralıklarla tam üç saat evime kurşun sıktılar. Bu üç saat zarfında ne kimse aradı, ne de sordu. Sabah çocuklarımla evden kaçtım ve valiliğe gittim. Valiliğin yolladığı polisler sadece evin duvarlarından 128 kurşun topladı. Ben evi terkettikten sonra komandolar evi yağmalamışlar..."

Aksaray Mahallesinde evi kundaklanarak yakılan Mehmet Şengezer konuşuyor:

"Mahallede can ve mal güvenliği kalmamıştır. MHP'li komandolar önüne gelene saldırıyor. Mahallede ilerici, demokrat olan kişileri dolaştırmamaya çabalıyorlar. Benim de evimi yaktılar. Evimi yakmaları üzerine birçok kişi valiliğe dilekçe vererek can ve mal güvenliğinin sağlanmasını istedi. Daha önce de saldırmışlardı. Biz bunları Emniyete bildirmiştik. Ama bizden şahit istediler. Biz sürekli olarak Ülkü Ocaklıların mahallede can ve mal güvenliği bırakmadıklarını söyledik. Aradan geçen bunca zaman sonra durumun değişmediğini görüyoruz..."

Aksaray Mahallesinde Mehmet Uçar, Tevfik Tunç, Kadir Köse, Galip Doğan, Ömer Yeşiltepe adındaki komandolar yol kesiyorlar, adam dövüyorlar, ev yağmalıyorlar, kundaklıyorlar, sakinleri mahalleden kovmaya uğraşıyorlar.

Çünkü meydan onların. Ne bir tedbir, ne bir soruşturma... Peki kim sorumlu bu insanların canından? Vali mi, Emniyet Müdürü mü, İçişleri Bakanı Paşa mı, hükümet mi, Ecevit mi. Kim?

YARIN: Hedef toplu katliam

MHP'li komandoların Hürriyet meydanı esnafına gösterdikleri milliyetçilik. Yakılıp yıkılan 27 dükkan ve malları yağmalanan 27 esnaf

Tebligat yapıldığı halde

Köy-Koop'ta Moskova yanlıları işgal ettikleri yerleri terk etmiyor

●Köy-Koop'tan atılan Moskova yanlıları, kendilerini teşhir eden kooperatifin "Taban" gazetesinin çıkmasını engellemeye çalıştılar

ANKARA (ÖZEL)

Köy-Koop Yönetim Kurulunun bilgisi dışında Köy-Koop'u sahte TKP'nin bir kuruluşu gibi göstermeye çalışan Yönetim Kurulu üyesi ve CHP Adana milletvekili Nedim Tarhan ve arkadaşları görevlerinden alındıkları halde işgal ettikleri yerleri terk etmiyorlar.

Önceki gün Köy-Koop'ta bildiri dağıtan bu kişiler işgal ettikleri yerleri terk etmeyeceklerini söylüyorlar. Bildiriyi dağıtan Adakobirlik müdürü Akın Özdemir'in uzun süreden beri sahte TKP yanlısı olduğu, gittiği yerlerde devrimcilere küfür etmekle tanındığı bildiriliyor.

Görevlerinden alınan bu kişiler kendilerini teşhir eden Köy-Koop merkez yayın organı Taban gazetesini matbaada basılırken engellemeye çalıştılar. Taban gazetesinin basıldığı Dünya gazetesine ait matbaaya telefonlar ederek, matbaa yöneticilerini yanıltıp baskıyı durdurmak istediler. Ancak Taban gazetesinin basımını ve dağıtımını engelleyemediler. Basına da dağıtılan Taban gazetesinde görevlerinden alınan Nedim Tarhan ve arkadaşlarının Köy-Koop'u sahte TKP yanlısı bir kuruluş haline getirmek istedikleri belgelerle ortaya konuluyor. Taban gazetesinde Nedim Tarhan'ın gurubundan ve Köy-Koop eski Yönetim Kurulu üyesi Kadir Ayhan'ın yaptığı yolsuzluklar nedeniyle savcılıkça tutuklandığı da yer alıyor. Gazete daha ilerki sayılarında da görevlerinden alınan bu kişilerin yolsuzluklarını açıklayacağını belirtiyor.

Köy-Koop'taki görevlerinden alınan CHP Adana milletvekili Nedim Tarhan ve arkadaşlarının kendileri gibi düşünmeyen Köy-Koop yöneticilerini ve çalışanlarını tehdit ettikleri de gelen haberler arasında.

İlerlemeciler(!) KÖY-KOOP'ta ilerleyemediler

Bir ATILIM vardır TKP (Türkiye Komünist Partisi) Merkez Komitesinin resmi yayın organıdır. Şimdi sözünü edeceğimiz ATILIM bu ATILIM. Bir de Köy-Koop Adana Birliği adına Nedim TARHAN'ın çıkarttığı bir Atılım var. İsim benzerliği zaman zaman içerik benzerliği- ... yayın organı

Moskova yanlılarının yayınını engellemeye çalıştıkları KÖY-KOOP yayın organı TABAN Dergisi.

GENÇLİK

Direnişe geçen İzmir Sağlık Koleji öğrencileri görülüyor.

İZMİR SAĞLIK KOLEJİ ÖĞRENCİLERİ DİRENİŞE GEÇTİLER

İZMİR (ÖZEL)

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesine bağlı Sağlık Kolejinde okuyan 220 hemşire adayı öğrenci, sorunlarına yıllardır bir çözüm bulunmaması üzerine direnişe geçtiler. Öğrenciler, derslere ve stajlara girmiyorlar.

Okulun en önemli sorunlarının başında kaloriferlerin yanmaması geliyor. Yağmur yağdığında binanın bodrum katında bir metreden fazla su dolması yüzünden bütün ısıtma tesisatı çalışmaz durumda. Ödenecek para bulunamadığından da onarım için gerekli parçalar alınamıyor.

Okulda yemek pişmediği için öğrencilere yemek Tıp Fakültesinden geliyor. Öğrenciler, diyetli hastaların ihtiyacına göre pişen bu yemeğin yeterli olmadığını söylüyorlar. Öte yandan, aç kalıp yatakhaneye ekmek götürenlerin cezalandırıldığı belirtiliyor. Okulda spor etkinlikleri ve eğitsel kol çalışmaları olmaması da öğrencilerin şikayetleri arasında. Hemşire adayları, okulda bir okuma salonu açılmasını, ders kitaplarının ve diğer araçların yönetim tarafından sağlanmasını istiyorlar.

Öğrenciler, sorunları karşısında Tıp Fakültesi Dekanlığının ve bazı üst yöneticilerin ilgisiz kaldığını belirtiyorlar. Okul yöneticileri ise, sorunların çoğunun bütçelerinin kısıtlı olmasından doğduğunu söylüyorlar.

MHP'lilerin kendilerinden ayrılan Cuma Gözümoğlu'nu öldürmeyi kararlaştırdıkları öğrenildi

K.MARAŞ (ÖZEL)

MHP Genel Merkezinden gelen bir yetkilinin Elbistan'da komandolarla yaptığı bir gizli toplantıda, MHP'den ayrılan Cuma Gözümoğlu hakkında ölüm kararı aldıkları söyleniyor.

Cuma Gözümoğlu'nun bir süre önce, MHP'nin karanlık amaçlarını açıklayarak, partiden ayrılması MHP'lileri telaşa düşürdü. Durumu Parti Genel Merkezine bildirdiler. MHP Merkezi, bir yetkiliyi acele Elbistan'a göndererek, MHP'li komandolarla bir toplantı yaptırdı.

AP Antalya Milletvekili Ataöv:"Antalya Kongresinin haysiyeti ile oynanmıştır"

ANKARA (ANKA)

AP Antalya Milletvekili İhsan Ataöv, AP'nin 9. Büyük Kongresinden önce Antalya Kongresinin iptal edilmesiyle ilgili olarak yaptığı açıklamada, "Antalya Kongresinin haysiyeti ile oynanmıştır. Antalya Kongresi iptal edilmemeliydi. Antalya Kongresinin haysiyeti ile oynanmıştır.

Erzurum Atatürk Üniversitesinden 100 kadar öğrenci Ege Üniversitesine nakil yaptırdı

İZMİR (AA)

Erzurum Atatürk Üniversitesinden Ege Üniversitesinin çeşitli fakülte ve yüksek okullarına 100'e yakın öğrencinin nakil yaptırdığı bildirildi.

Verilen bilgilere göre, öğrencilerin 70 kadarı, Ziraat Fakültesine kayıt oldular. Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Mustafa Harmancıoğlu, müracaatlar incelenip, şartların uygun olduğu saptanırsa, Fakülte Yönetim Kurulunun öğrencinin nakline karar verebileceğini söyledi.

Öte yandan, Ege Üniversitesine naklini yaptıran öğrencilerin, Erzurum'da öğrenimlerini sürdürmenin can güvenliği açısından mümkün olmadığı için nakillerini istedikleri bildiriliyor.

Üniversite ve Yüksek Okulların tek bir yasaya bağlanması istendi

ANKARA (AA)

Tüm Üniversite, Akademi ve Yüksek Okul Asistanları Birliği (TÜMAS) Merkez Yürütme Kurulu yazılı bir açıklama yaparak, Yüksek Öğrenim Kurulları'nın demokratik bir yapıya kavuşturulmasını istedi.

TÜMAS, bunun ancak, öğrenci, asistan, öğretim görevlisi ve emekçilerin yönetime etkin biçimde katılmasıyla mümkün olabileceği görüşünü savundu.

Üniversite ve yüksek okullardaki huzursuzluğun toplumun gelişmesine karşılık, okulların bu gelişmeye ayak uyduramamasından kaynaklandığı belirtilen açıklamada, tüm yüksek öğrenim kuruluşlarının bir yasaya bağlanması ve sözde özerkliğin uygulamada da gerçekleştirilmesi istendi.

Uğur Gür, Rize'den Kocaeli'ne atandı

ANKARA (THA)

İçişleri Bakanlığınca 13 emniyet müdürü, 5 emniyet müdür muavini, 12 şube müdürü ile 25 emniyet amirinin yerleri değiştirildi. Atamalar Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Bu arada daha önce İstanbul Ekipler Amirliğinde görevli iken Rize'ye Emniyet Amiri olarak atanan ve uzun süre Rize'ye gitmeyen Uğur Gür'ün bu sefer Kocaeli Emniyet Amirliğine atandığı öğrenildi.

Türk parasının, yabancı paralar karşısındaki değeri açıklandı

ANKARA(AA)

Türk parasının 1-30 Kasım 1978 dönemi içinde, yabancı paralar karşısındaki değeri dünkü Resmi Gazetede yayınlandı. Merkez Bankasınca alınıp-satılmakta olan dövizlerin satış kurları şöyle.

1 ABD Doları:
25.50
1 Avusturalya Doları:
29.9370
1 Avusturya Şilini:
1.9259
1 Batı Alman Markı:
14.1430
1 Belçika Frangı:
0.8940
1 Danimarka Kronu:
5.0634
1 Fransız Frangı:
6.0858
1 Hollanda Florini,
12.9113
1 İsveç Korunu:
5.9999
1 İsviçre Frangı:
16.9999

DOLAR DURMADAN DEĞER KAYBEDİYOR

Amerikan Doları, Avrupa döviz borsasında durmadan değer kaybediyor, Doların özellikle Alman Markı karşısında değer kaybetmesi sonucu Almanya'da bulunan Amerikan askerleri bir hayli etkilendi.

Amerikan Dolarının son durumu şöyle.
Frankfurt:
1 Dolar: 1.7615 Mark
Paris:
1 Dolar: 4.07125 Fransız markı.
Zurih:
1 Dolar: 1.5040 İsviçre Markı
Amsterdam:
1 Dolar: 1.94 Hollanda Florini
Milano:
1 Dolar: 795.80 İtalyan lireti
Londra:
1 Dolar: 2.0630 Sterlin.

Karagöz kongrede

Doğan Yurdakul

Hacivat– Dikkatli bak Karagözüm, şimdi Başkan salona giriyor.

Karagöz– Gördüm, gördüm. Peki ama o mendil isteyen ihtiyarın koluna niye girmiş?

Hacivat– Ne mendili Karagöz, Neler saçmalıyorsun?

Karagöz– Canım o koluna girdiği ihtiyar. Hani geçende "mendil, mendil, mendil. Bu kış komünizm gelmeden ordu gelsin mendil de getirsin" dememiş miydi?

Hacivat– Mendil değil Karagöz, tenkil.. Ooo, hanım kızım merhaba, hayrola ne yapıyorsunuz, bildiri mi dağıtıyorsunuz?

Zenne– Evet Hacivat Çelebi. Çok sinirlendim. Hiç böyle lider adayı olur mu?

Karagöz– Doğru ya, hiç böyle kapalı yerde fener alayı olur mu?

Zenne– Diplomatik kariyerine halel gelecek diye Yassıada'ya ziyarete bile gitmemişti.

Karagöz– Kim bu kadın Hacıcavcav, neler söylüyor?

Hacivat– Sussana Karagöz, yine pot kıracaksın. Eski büyüklerimizden birinin kızı.

Zenne– Vallahi Hacivat Çelebi. İnan seçilirse ben de bu partiden istifa ederim. (Sinirli sinirli bildiri dağıtarak gider)

Karagöz– Anladım Hacivat. Bunda da puro kozmetik sosyeteform var.

Hacivat– Ne dedin, ne dedin?

Karagöz– Canım neydi o Başbuğun söylediği hastalık? Projelik tipte platform değil mi?

Hacivat– Projete tipte epileptiform, cahil. Bir çeşit delilik.

Karagöz– İşte ondan. Divaneyse Allaha yalvarsın, burda ne geziyor?

Hacivat– Sus bakalım, mikrofondan biri konuşuyor.

Senatör– Tedbirlerin alınması için münasip bir mehil tanınmalıdır.

Karagöz– Galiba bunlar da mendil istiyor.

Senatör– Aksi halde partimiz sine-i millete inmelidir.

Karagöz– Partiniz silleyi millete mi indirmelidir?

Hacivat– Sen susmadan duramaz mısın Karagöz? Bak şimdi de aday konuşuyor.

Aday– Hisle politika yapmanın zamanı geçti, artık herkes sosyal adaletin gerçekleşmesini beklemektedir.

Karagöz– Pek anlamıyorum ama, galiba iyi birşeyler söylüyor.

Aday– Bir siyasi parti sosyal bir bünyedir. Sandalyelere çivilenmek demokratik değildir.

Karagöz– Baksana Hacıcavcav, birisi sandalyeye çivilenmiş!

Aday– Neticeyi anglo-sakson sükunetiyle karşılamak gerekir.

Karagöz– Haticeyi de Angelo'nun saksafonuyla karşılamak gerekirmiş. Hacivat, bu adam birşeyler söyledi ama hiç Türkeş'ten sözetmedi.

Hacivat– Türkeş, mürkeş karıştırıp durma Karagöz. Bak şimdi Başkan konuşacak.

Başkan– Biz eleştiriden korkmayız, demokrasiyi aslanın ağzından aldık.

Karagöz– Aslan dediği 12 Mart'ı getirip partisine koymuş, şimdi de sihirbazlık taslıyor.

Başkan– İşsizlik, pahalılık ve fukaralıkla mücadele vaadediyorum.

Karagöz– Eyvah yine yandık. Fukaralarla mücadele vaadediyor.

Başkan– Türk milletinin kavgası için atı denize sürmeyi vaadediyorum.

Karagöz– Milletle kavga için atı denize sürecek. Aman Hacivat çabuk kalk. Kırat varmadan yetişip kayıkçılara, balıkçılara haber edelim.. Hey, Hacıcavcav, yine kimle konuşuyorsun?

Hacivat– Beyefendi TASS ajansındandır Karagöz.

Karagöz– Demek tas acentasındansınız. İyi ya, zaten hep eski hamam eski tas. Kongreyi nasıl buldunuz?

TASS muhabiri– Haraşo, yani iyi. Kongreler hep aynıdır. Rusya'da da böyle olur.

Karagöz– Öyle mi? Peki sizde tenkili kim yapar?

TASS muhabiri– Bizde demokratik merkeziyetçilik vardır.

Karagöz– Ne, siz demokrasiyi merkezde et diye mi yersiniz?

Hacivat– Sus artık Karagöz, bak sonuçlar açıklanıyor.

Meydancı– Birinci, 1560 oyla seçildi.

Karagöz– Kimmiş?

Hacivat– Nesli tükenmiş eski İstanbul efendisi tipini temsil eden bir general.

Karagöz– Nefesi tükenmiş eski İstanbul işkencecisi tipini temsil eden bir general. Eh, birincisi buysa gerisini dinlemeye gerek yok.

Meydancı– Tulum liste kazanmış, yenilik yapılmıştır.

Karagöz– Eskiler tulum giyince adları yenilik mi olmuş?

Meydancı– Hayırlı uğurlu olsun.

Karagöz– Hayırlı uğurlu olur mu? Bayarlı, Türünlü oldu.

Hacivat– Aman Karagöz, yine yıktın perdeyi eyledin viran.

Karagöz– Çemberini gevşetsin diye koşup Türkeş'e haber ver heman.

"Devrimci" Halkın Yolu şefleri tarafından yaralanan trikotaj işçisi:

"Bu saldırılar yeni bir bölünmenin eşiğinde olduklarının ifadesidir"

İSTANBUL (ÖZEL)

Halk Bilimleri Derneği'ndeki eğitim çalışmalarında Şefik Hüsnü'nün ve Mao Zedung'un fikirlerini savundukları için bir grup devrimci "Devrimci" Halkın Yolu şefleri tarafından ölümle tehdit ediliyor. Halkın Yolu'nun oportünist çizgisini sürdürme yanlısı olan ve bu yüzden de TİKP'ye katılan eski Halkın Yolu yöneticilerine saldıran bir grup redci zorba geçenlerde de Halk Bilimleri Derneğini basarak üyelere gözdağı verdiler ve Mao Zedung fikirlerini savunan, Şefik Hüsnü'nün görüşlerini benimseyen devrimcileri ölümle tehdit ettiler. Bu saldırıyla yetinmeyen redci zorbalar, Tahir Çiçekçi isimli bir devrimciyi, çalışmakta olduğu trikotaj atölyesini basarak yaraladılar. 10 kişilik bir saldırgan grubu tarafından dövülerek yaralanan Tahir Çiçekçi gazetemize olayı şöyle anlattı:

"Özellikle tabandaki arkadaşlara uyarı olsun diye söylüyorum, kendilerine Devrimci Halkın Yolu diyen tekke şefleri Mao Zedung ve Şefik Hüsnü düşmanıdırlar. Ustaların fikirlerinin öğrenilip tartışılmasından büyük rahatsızlık duymaktadırlar. Bu şefler tutarlı demokrat dahi değildirler. Bu tutumları ile de asla devrimci değildirler. Bizlerin doğru fikirleri öğrenmesinden rahatsızlık duydukları için geçenlerde Halk Bilimleri Derneğini bastılar. Dün de çalışmakta olduğum trikotaj atölyesini gelen 10 kişi, 'ya bizim söylediklerimizi dinlersin ya da seni yaşatmayız' diyerek saldırdılar ve tehdit ettiler. Bu saldırıları yeni bir bölünmenin eşiğinde olduklarının ifadesidir.

Bir grup redci zorbanın saldırısına uğrayarak yaralanan Tahir Çiçekçi

Akıncı Liseliler gecesi yapıldı

Dernek Başkanı Külüng:"Amerika ve Rusya gençleri birbirine kırdırıyor"

ZAFER BAŞAR

Akıncı Liseliler Birliğinin düzenlediği "Akıncı Liseliler Gecesi" dün akşam Tepebaşı Gazinosunda yapıldı.

Gecede bir konuşma yapan Akıncı Liseliler Birliği Başkanı Metin Külüng, daha sonra muhabirimize şunları söyledi: "Amerika ve Rusya bozuk eğitim sistemini istismar ederek, gençlerin birbirleriyle dövüşmesine ve kardeş kanının akmasına neden oluyor. Bütün öğretim kurumlarında her görüşten öğrenci rahatça okuyabilmelidir. Biz fikri tartışma ortamının yaratılmasına, herkesin açıkça fikrini söylemesini ve ikna yönteminin kullanılmasını istiyoruz." Külüng yeni orta öğrenim yönetmenliğinin çok ilkel olduğunu, öğrenciyi günlük hayattan arındırmak istediğini, disiplin yönetmenliğinin ise tamamen bir baskı aracı olduğunu söyledi.

Gece, Akıncı gençlerin okuduğu şiirler ve yapılan konuşmalarla bitti.

Kıyı yağmacılığını sergileyen "Görünüm" büyük ilgi topladı

"Görünüm"de S.Onan, bir söyleşi sırasında...

Çarşamba akşamı yayınlanan "Görünüm" dizisinin yeni yapımı "YASAK DENİZ", toplumsal sorunlara eğilmesiyle büyük ilgi topladı.

Programın metni, aynı zamanda sunucusu olan Sacit Onan tarafından yazılmıştı. Yapım-yönetimi Mehmet Deniz'e aitti. Onan ve Deniz, bu kez karşımıza Antalya'nın güney batı yöresindeki kıyı yağmacılığı sorununu çıkarttılar.

Program, Anayasanın 36. maddesinin okunmasıyla açıldı: "Mülkiyet hakkının kullanılması, toplum yararına aykırı olamaz." Ardından Antalya-Kemer arası kıyı şeridinde yaşayan halkla söyleşiler yapıldı: "Bu kıyılardan belli bir kesim yararlanıyor"... "Kıyılar halkındır"... "Bu kıyı şeridindeki özel evlerin, lüks otellerin yıkılması gerekir"... "Bunlar kamunun hizmetine girmelidir", vb... Bu söyleşiler programın dayandığı temel kaynağı oluşturuyordu. Kısaca halk "Görünüm"e çıktı ve "kıyı yağmacılığına hayır" dedi. Onan-Deniz ikilisinin sorunlara halkın sesine kulak vererek yaklaşmaları, programın en önemli yanı oldu.

"YASAK DENİZ", Zülfü Livaneli'nin sazı eşliğinde yörenin gerçeklerine ışık tuttu. Program, ülkemizin 8000 km.lik kıyı şeridinin halk için bir yasak duvar olduğunu, 200 km.lik Antalya-Kemer arasının buna tipik bir örnek olduğunu vurguladı. Yöre halkı, bu kıyıların Antalya'nın ve özellikle de Ankara'nın zenginleri tarafından yağmalandığını, ev inşaatlarının hazine arazisi üzerinde, ruhsatsız, kaçak olarak yapıldığını belirttiler. Kendileri ile söyleşi yapılan yabancı turistler de bu kıyıların korunmasını, halka açılmasını savundular.

Programda Antalya Belediye Başkanı Selahattin Tonguç, Antalya Valisi Güngör Aydın ve Turizm-Tanıtma Bakanı Alev Coşkun ile bu konuda yapılan söyleşiler de yer aldı. Tonguç, Aydın ve Coşkun, bir kıyı yağmasının söz konusu olduğunu açıkça belirttiler. Bölgenin kendi belediyelerinin sınırları dışında kalmasına karşın, kendilerini de ilgilendirdiğini belirten Tonguç, gitgide artan kaçak yapıların engellenmesi gerektiğini vurguladı. Bu kıyılardaki 240 yapının hiç birinin müstakil tapusu bulunmadığını, bu yapıların çoğunun politikacılara ait olduğunu söyledi.

Antalya Valisi Güngör Aydın, bu kaçak yapıların yıkılması gerektiğini ama bu sorunun polisiye önlemlere gerek kalmadan, hukuka uygun bir biçimde çözümlenmesi gerektiğini belirtti.

Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun, kıyı yağmacılığının ülkemizdeki bozuk düzenin ürünlerinden biri olduğunu söyledi. Hazine arazisi üzerinde yapılan ve bir kısmı da mahkemede ihtilaflı durumda bulunan binaların halka maledilmesi gerektiğini vurguladı. "Bu kıyı 200 ailenin değil, tüm Antalya halkının, tüm Türkiye halkının hizmetine açılacak, buralarda halk plajları kurulacaktır" dedi.

Sacit Onan-Mehmet Deniz ikilisinin "YASAK DENİZ" adlı bu yapımları, yalnızca Antalya yöresi için değil, Türkiye'nin tüm kıyıları için üstünde durulması gereken bir gerçeğe parmak basmış oldu. Şimdi beklenen, konu hakkında halkın görüşlerini paylaştığı görülen hükümet temsilcilerinin, söylediklerini yerine getirmeleri ve bu kıyıları gerçekten tüm halkın yararına açık hale sokmalarıdır. Hükümetin samimiyeti ancak bunu gerçekleştirmesiyle görülebilecektir.

"Uluslararası Örgütlenmede 33. Yıl" Üçüncü Dünyanın gücünü vurgulayan önemli bir programdı

Televizyonda, Birleşmiş Milletler örgütünün 33. kuruluş yıldönümü dolayısıyla yayınlanan program ilgi çekti.

24 Ekim Salı akşamı sunulan programın adı "Uluslararası Örgütlenmede 33. Yıl"dı. Televizyon Eğitim Yayınları Şubesince hazırlanan program iki bölümden oluşuyordu. İlk bölümde, Birleşmiş Milletlerin gelişmesi, II. Dünya Savaşından sonra uluslararası alanda meydana gelen büyük değişiklikler çerçevesinde ekrana getirildi. Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarının sömürge zincirini parçalamaları, emperyalizme karşı direnmeleri, titizlikle seçilmiş canlı görüntülerle seyirciye sunuldu. Ezilen ülkelerin ve ulusların haklı davalarını duyurmak için Birleşmis Milletler kürsüsünden nasıl yararlandıkları örneklerle anlatıldı. Programın bu bölümünde, gelişmekte olan ülkelerin daha adil bir dünya için yürüttükleri Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen mücadelesinin anlamı ve önemi vurgulandı.

Programın ikinci bölümünde Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyasi Tarih Doçenti Dr. Oral Sander, Birleşmiş Milletler örgütünün kuruluşunu, işleyişini, tarihi gelişimini ve bugünkü durumunu anlattı. Doç. Sander, üye sayısı 150'yi bulan Birleşmiş Milletlerde Genel Kurulun, Üçüncü Dünya ülkelerinin egemenliği altına girmesinden yakınan gerici tezleri de eleştirdi.

TV'de "Uluslararası Örgütlenmede 33. Yıl" gibi ilerici programların devamını diliyoruz.

1979 yılının yerli filmleri için yapılan danışma toplantısından bir görüntü.

TV'DE 1979 YILINDA SUNULACAK FİLMLERİ SAPTAMAK İÇİN BİR DANIŞMA TOPLANTISI YAPILDI

TRT, TV Daire Başkanlığı, 1979 yılında TV'de gösterilecek yerli ve yabancı filmleri saptamak için, aralarında sinema yazarlarının da bulunduğu bir danışma kurulu topladı.

Istanbul Radyoevinde yapılan ilk toplantıya TRT adına, kurumun yönetim kurulu üyelerinden Rüçhan Işık, TV Dairesi Başkanı Yılmaz Dağdeviren, Tarcan Gönenç, Faruk Bayhan, Emin Gerçeker, Mete Buharalı, Halit Refiğ, Lütfi Akad, Hüsamettin Ünlüoğlu, Çetin Öner, Vural Tekeli, Kültür Bakanlığı Sinema Dairesi adına Oğuz Onaran ve Onat Kutlar, çağrılı sinema yazarları ve basın mensupları olarak da Atilla Dorsay, Burçak Evren, Erman Şener, Erol Aktı, Ünsal Altuğ, Nezih Coş katıldılar.

Bu ilk toplantıda, 1979 yılı için Türk filmleri ve Türk sineması üzerine program önerileri görüşüldü. Zaman azlığı ve tartışmaların uzaması üzerine, katılanlardan önerilerini Ekim sonuna kadar yazılı olarak TV Daire Başkanlığına iletmeleri istendi.

TV yetkilileri, yabancı filmler konusunda da sinema yazarları ve gazetecilerle aynı tür toplantıların yapılacağını açıkladılar.

Akad'ın "Gökçe Çiçek"inden (1972) bir sahne...

TV'de Kasım ayı filmleri belirlendi

TV'de Kasım ayı içinde gösterilecek yerli ve yabancı filmler belli oldu. Buna göre gösterilecek filmler ve tarihleri şöyle:

7 Kasım Salı: GÖKÇE ÇİÇEK / Yön: Lütfi Akad,/ Oy: Hülya Koçyiğit, Serdar Gökhan.

12 Kasım Pazar: HÜR DOĞANLAR (Born Free)/ Yön: James Hill/Oy: Bill Travers, Virginia Mc Kenna.

17 Kasım Cuma: İNTİKAM ATEŞİ (Behold a Pale Horse) Yön: Fred Zinnemann/Oy: Gregory Peck, Anthony Quinn.

19 Kasım Pazar, HAYDUTLAR (Desperados)/Yön: Henry Levin/ Oy: Vince Edwards, Jack Palance, Silvia Syms.

21 Kasım Salı: BİR GARİP YOLCU/ Yön: Ülkü Erakalın/ Oy: Hale Soygazi, Ahmet Mekin, Yıldırım Önal.

24 Kasım Cuma: ASKERİN BABASI/ Yön: Rezo Çekaidze/ Oy: Sergey Zakariadze, V, Privaltsev (Sovyet filmi).

26 Kasım Pazar: EVE DÖNÜŞ (The Long Ride Home)/ Yön,: Phil Carlson/ Oy: Glenn Ford, George Hamilton.

TRT-DER İstanbul Şube Kongresi 4 Kasımda yapılıyor

TRT çalışanlarının demokratik örgütü TRT—DER'in İstanbul Şubesi olağan kongresinin 4 Kasım günü, derneğin Beyoğlu'ndaki lokalinde yapılacağı açıklandı.

Daha önce Cağaloğlu'nda Tabipler Odası'nda yapılması gereken olağan kongre, gerekli çoğunluğun sağlanamaması üzerine yapılamamıştı.

TRT—DER İstanbul Şubesinin 150'nin üstünde üyesi olduğu belirtiliyor.

Deplasmanlı Voleybol liginde

ECZACIBAŞI 3- SSK 0
M.GÜCÜ 3- O.RENAULT 0

S. SİGORTALAR 0
ECZACIBAŞI 3

SALON: Selim Sırrı Tarcan Spor Salonu

HAKEMLER: Rafet Hamurcuer, Celal Kasaoğlu

S. SİGORTALAR: Harun, Doğan, Merve, Lobomir, Murat, Erol

ECZACIBAŞI: Zeki, Pavel, Oktay, Ata, Faruk, Serdar

SETLER: 12-15, 2-15, 3-15

OYAK RENAULT 0
MUHAFIZGÜCÜ 3

SALON: Atatürk Spor Salonu

HAKEMLER: Sanı Güllü, Orhan Bilgutay

OYAK RENAULT: Orhan, Branko, Nizamettin, Müfit, Korkut, Reha

MUHAFIZGÜCÜ: Semih, Sedat, Müfit, İsmail, Kurtaran, Mehmet

SETLER: 10-15, 11-15. 3-15

B BORONKAY: 3
DENİZGÜCÜ: 0

SALON: Anadolu Spor Sitesi.

HAKEMLER: Özdemir Nişancıoğlu, Ali Hikmet Osmanoğlu.

B.BORONKAY: Murat, Sedat, Ahmet, Serap, Sami, İliev, İbrahim, Tansu, Hüseyin.

DENİZGÜCÜ: Galip, Engin, Akgün, Kemal, Adnan, Ata, Atilla, Deniz.

SETLER: 15-3, 15-6, 15-2.

ALTINYURT: 1
KARŞIYAKA: 3

MALTEPE: 3
İETT: 1

İstanbul'da oynanan Eczacıbaşı-M.Yenişehir basketbol maçında bir pota altı mücadelesi...

Dünya Cimnastik Şampiyonasında

Bireysel Erkekler Birinciliği sona erdi

● Şampiyonada birinciliği 117.200 puanla Sovyet Nikolai Andrianov, ikinciliği 116.550 puanla Japon Eizo Kenmotsu üçüncülüğü 116.375 puanla Sovyet Aleksandr Dityatin, dördüncülüğü Batı Alman E.Gienger, 116.200 puanla beşinciliği 115.900 puanla Japon H.Kajiyama aldı

STRASBURG

Strasburg'da yapılmakta olan Dünya Cimnastik Şampiyonası bireysel erkekler birinciliğinde Sovyet Nikolai Andrianov 117.200 puan alarak birinci oldu.

Bireysel erkekler yarışmasında ferdi sıralama şöyle:

1- Nikolai Andrianov (SSCB) 117.200 puan
2- Eizo Kenmotsu (Japonya) 116.550 puan
3- Aleksandr Dityatin (SSCB) 116.375 puan
4- E.Gienger (Batı Almanya) 116.200 puan
5- H.Kajiyama (Japonya) 115.900 puan

Deplasmanlı Basketbol Liginde

Eczacıbaşı 104 Yenişehir Meysu 82

ECZACIBAŞI: 104
YENİŞEHİR MEYSU: 82

SALON: İstanbul Spor Sergi Sarayı.

HAKEMLER: Akif Kayalı, Celal Gürsoy.

ECZACIBAŞI: Kemal (2), Melih (26), Necati (9), Orhan (6), Emir, Efe (24), Haigler (33), Erdoğan (4).

YENİŞEHİR MEYSU: Nur (4), Turgay (20), Serdar (16), Sabri (30), Benjamin (8), Ali (4), K.Adnan, B.Adnan.

İLK YARI: 57-49 Eczacıbaşı lehine.

TOFAŞ SAS: 99
TAÇSPOR: 85

SALON: Bursa Atatürk Spor Salonu.

HAKEMLER: Hüsamettin Topuzoğlu, Ömer Özan.

TOFAŞ SAS: Candan Yavuz (10), Latifiç (2), Kotaraç (23), Cihangir (27), Zeki (11), Reşat (20), Cevat (6).

TAÇSPOR: Necdet (20), Murat, Tufan (8), Ali (4), Battal (12), K. Turan (11), B.Turan (12) Gidding (5), Robert (13).

İLK YARI: 50-36 Tofaş-SAS lehine.

1. Türkiye Liginde

Beşiktaş-2 Kırıkkale-0

HAKEMLER: İhsan Türe, İsmail Yürükoğlu, Sıraç Seviner.

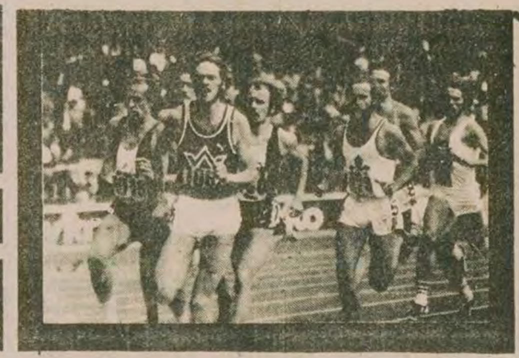
BEŞİKTAŞ: Rasim, Mustafa (Yaşar), Nezihi, Kemal 3, Kasım, Kemal 1, Samet, Paunoviç, Arda (Atakan), Atik, Şaban.

KIRIKKALESPOR: Serkis, Ziya, Halil İbrahim, Faruk, Armağan, Mustafa, Halil, Mehmet, Mahmut, Asım, Hamit.

GOLLER: Dak. 61 Paunoviç (Penaltıdan), Dak. 88 İsmail Atik.

SOSYAL SINIFLAR VE SPOR

12 ALİ GÜR

19 Mayıs Spor A. Öğretim Üyesi

Kapitalistler, iş verimliliğini daha da artırmak için işçilerin fiziki güçlenmesini sağlamada sporu kullandı

Amerikan sosyologlarından Henri Summer Maine, Avrupa ve daha genel bir deyişle Batı'daki bu hızlı gelişme ve gelişmeyle ilgili değişmeyi şöyle özetliyor: "Toplumdaki yer-Statüko, pozisyon- üzerine kurulu sosyal ilişkiler giderek sözleşme (kontrat) üzerine kurulu sosyal ilişkilere dönüşmüştür." (Maine 1963)

Geleneksel toplumdaki, yani kapitalizmden önceki feodal toplumun akraba, aile, mülkiyet ve akrabalığa dayanan nüfuz, yerini daha önce ikincil derecede ilişkiler olan grup ilişkilerine terketmiştir.

Emil Durkheim toplumsal dayanışma ölçüsünün, iş bölümü derecesine ve bu iş bölümüne bağlı olarak toplumda egemen olan hukuki durumlara oranlanabileceğini söyler. İlkel toplumda, iş bölümünün görece sınırlı olduğu feodal toplumda, dayanışma "mekanik" bir dayanışmaydı. Oysa modern toplumda - kapitalist toplumda - dayanışma "organik" bir dayanışmadır. Nasıl açıklanırsa açıklansın - günümüzde "organik dayanışma"nın endüstri toplumlarında ne durumda olduğunu da bir kenara bırakalım - o dönemde açıklık ve kesinlikle görülen şuydu: Geleneksel toplum çözülüyor, aile yapısı sarsılıyor ve değişiyor, insan ilişkileri başka sosyal normlar üzerine oturuyordu. Kırsal yapının hızla boşalması ve onun yerine büyük şehirlerin oluşması tüm bu maddi değişmenin ortaya çıkardığı yeni insan anlayışı, yeni ideal, doğal olarak spor ve bedensel kültürde de kendisini gösterecekti. Geleneksel aile bağlarını giderek yitiren halk tabakaları yeni bir sosyal ilişki olarak spora sarılmak zorunda kalıyordu. Spor ve benzeri kitle hareketleri böylece eski tür sosyal ilişkilerin bir biçimde telafisi oluyordu.

Ayrıca endüstrileşmenin bir sonucu olarak mekanikleşme, standartlaşma, uzmanlaşma, işyerlerinde ve fabrikalarda tek yönlü ve yanlış hareketlerin, insan psikolojisine olduğu kadar fizik yapısına, hareket organına da kötü etkileri oluyordu. Böylece spor rekraasyon (yeniden yaratma) ve hareket ihtiyacından doğan bir zorunluluk olmasına rağmen yoğun ve sıkı iş temposundan bitkin düşen işçilerin spor yapmak arzuları ve güçleri kalmıyordu. Bu nedenle kapitalistler giderek düşen iş verimliliğini artırmak için işçilerin fizik güçlerinin geliştirilmesinin bir yolu olarak sporun propagandasını yapmaya başladılar.

"Spor bize gelecekte yararlanacağımız daha sağlıklı ve daha dürüst karakterli yurttaşlar yaratır" diyordu bir kentsoylu. Bir diğeri de "Cimnastik ve spor boş zamanlarını en iyi şekilde değerlendireceğimiz ve bu sayede işçi sınıfı gençliğinin bedensel gücünü geliştirerek onları daha çok, daha hızlı ve daha etkin çalışmalarını sağlayacak en iyi yöntemdir" diyordu. (24) Bir İsveçli iş adamı bu konuda daha açık sözlüydü: "Yoğun ve vasıfsız bir iş kuşkusuz işçilerin sağlam, sağlıklı oluşları ve yaşam isteğiyle dolu olüşlarına bağlıdır. Beden kültürünü teşvik etmek en iyi yapılmış bir yatırımdır." (25)

Ulaşım, özellikle o yıllarda demiryolu ulaşımının hızla gelişimi de sporun yayılmasının bir nedeni olmuştur. Hem sporcuların hem de seyircilerin çabuk taşınabilme olanakları doğmuştur.

Aynı etkiyi haberleşme olanaklarının (telgraf, telefon, giderek teleks, radyo, televizyon) artması ve gelişmesi yapmış, sporun yayılmasına çok büyük katkıları olmuştur. 1860'ta Amerika-Avrupa arasında Atlantik telefon kablosu ilk kez döşendiğinde Amerikalılar, Harward ve Oxford üniversiteleri arasındaki kürek yarışmasının sonucunu hemen ertesi sabah kahvaltıda konuşup tartışma olanaklarına sahip oluyorlardı. Bir de günümüzdeki televizyon ve suni peyklerin bu yöndeki etki alanlarını düşünelim...

Elektriğin bulunması ile kapalı spor salonlarında yapılan sporların gelişmesi, buralarda yapılabilecek yeni yeni sporların ortaya çıkmasına en büyük etken olmuştur.

Reklam, rekabet, ticari yöne meylediş dolayısıyla da sporun yayılma alanı ülkeleri aşarak, tüm dünyaya ulaşmıştır. Hatta ekonomik olanakları çok sınırlı ülkeler dahi halkının ilgisini zararsız. faaliyetler çevresinde oyalamak için olduğu kadar salt kâr için değişik sporları yaymaya büyük bir çaba harcamışlardır.

Tekniğin gelişmesiyle sporun gelişme ve yayılmasına dolaylı bir etki de spor malzeme, araç, gereçlerinin seri halde yapılabilme olanaklarının doğmasıdır.

Ayrıca Batı ülkelerinde halk çoğunluğuna sağlanan nisbi refah ve iş saatlerinin azalması hem spor yapmak için gereken zaman ve parayı hem de sporu izleyecek yığınları ortaya çıkarmıştır.

Bu arada kendisini tümden spora adayan idealist spor liderlerinin ve spor için yapılan yoğun propagandanın katkısını gözlerden uzak tutmamak gerekir. (Devam Edecek)

1- Mac. İntosh, Spor ve Toplum Sayfa 79.

2- ASEA Direktörü Edström'ün bir spor araştırmacısına verdiği yanıt. (ASEA İsveç'te büyük bir holding)

Adana'da bir YSE işçisi öldürüldü

HABER MERKEZİ

Marmara DEV—GENÇ Başkanı Timur Semerci ve DEV—GENÇ Genel Sekreteri Bülent Forta, basına ortak bir açıklama yaptı. Açıklamada Sağmalcılar Ceza ve Tutukevi'nden Haydarpaşa Nümune Hastanesine getirilen Şener Acar adlı tutuklunun hastanede bazı kişiler tarafından kasıtlı olarak bakılmadığı, bu yüzden kangren olan ayak parmaklarının kesildiği, bu konuyla ilgili olarak Başbakan, İçişleri Bakanı ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanının bir telgrafla dikkatlerinin çekildiği açıklandı.

● Gültepe'de bir hafta kadar evvel Endüstri Meslek Lisesinde öğrencilerin üzerine ateş açarak, iki kişinin yaralanmasına sebep olan üç komando hakkında 24'er yıl ağır hapis istemi ile dava açıldı.

● 20 Ekimde meydana gelen olayda, sanıklardan Ekrem Pat ve Cengiz Özdemir adlı komandolar, Gültepe Gençlik Kolları üyesi Murat Yıldırım adlı bir diğer komandodan aldıkları tabancalarla öğrenciler üzerine ateş açtıklarını itiraf etmişlerdi. Üçünün tutuklu olduğu dava ile ilgili olarak diğer üç sanığın da arandığı bildiriliyor.

● Bakırköy Karakolunda görevli Mustafa Ergezer, Ertuğrul Gobel bir işadamından zorla 250 bin lira almaya çalıştıkları iddiasıyla yakalandıkları, polis memurlarından Bekir Bozdoğan'ın ise kaçtığı bildiriliyor.

ANKARA'DA

Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda sabah öğrenciler arasında başlayan tartışmadan sonra, sınıflarda yer yer kavgalar çıktı. Öğle saatinde okuldan çıkan öğrencilere taşla saldıran komandolar, 8 öğrenciyi yaraladılar. Komandoların taşlı saldırısına karşı öğrenciler direnince, polis saldırıya uğrayan öğrencilerin üzerine panzerle yürüdü. Olayla ilgili olarak bazı öğrencilerin gözaltına alındığı ancak okulun kapatılmadığı bildirildi.

● Önceki gün Keçiören Güçlükaya Mahallesinde saat 16.30'da boş bir arsadan geçmekte olan Cafer Kılıç adlı bir kişi, açılan ateş sonucu ağır olarak yaralandı.

● Öte yandan dün saat 01.15 sıralarında Sitelik Yıldız yolunda bir kahveye patlayıcı madde atıldı. Patlama sonunda kahvede hasar meydana geldi.

ADANA'DA

Dün Adana'da silahlı iki kişinin saldırısına uğrayan Sanat Okulu mezunu ve Adana Yol Su Elektrikte işçi olarak çalışan çevresinde sağ eğilimli olarak tanınan Mehmet Yiğit adlı işçi kaldırıldığı Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Numune Hastanesinde kurtarılamayarak öldü. Saldırganların kimliği tespit edilemedi.

● Ali Yılmaz Şenavcı adlı Devlet Mühendislik Yüksek Okulu öğrencisi, önceki gece Sümer semtindeki evinde ders çalışırken dışarıdan açılan ateş sonucu vuruldu. Ağır yaralanan genç koma halinde hastaneye kaldırıldı.

BİNGÖL

Bingöl Belediye Başkanı Hikmet Tekin ile şoförünün ağır yaralanması olayına adı karıştığı iddiası ile gözaltına alınan ve Bingöl Valisi Burhanettin Ergun tarafından "solcu" olarak ilan edilen İsmail Elçi, Selahattin Baltekin ve Cemal Boraş kefaletle serbest bırakıldı. Vali bu kişilerin daha sonra yaralı Belediye Başkanı ile yüzleştirileceklerini açıkladı.

Belediye başkanı ve şoförün yaralanmasından sonra kentte meydana gelen olaylarda 40 iş yerinin komandolar tarafından tahrip edildiği ve zararın 8 milyon lira civarında olduğu bildiriliyor.

TELEVİZYON

11.00 TV'DE SİNEMA (Alvarez Kelly)
Yönetmenliğini Edward Dmytryk'in yaptığı, başrollerini William Holden, Richard Widmark, Janice Rule'un paylaştıkları 1965 yapımı bir Amerikan westerni. Amerikan İç Savaşı sırasında (1860-65) bir sürünün kılavuzluğunu yapan bir kovboyun serüvenliri anlatılıyor.
13.00 TELE PAZAR
Programın "Küçük Ev" adlı bölümünde "Zehir Hafiyeler" serüveni yayınlanacak.
19.30 CUMHURİYETİN 55. YILI
20.30 HABERLER
21.05 BEŞ DAKİKA (Trafik)
Cahit Şener'in sunduğu programda, fren ve fren yaparken göz önünde bulundurulacak noktalar üzerinde duruluyor. Yapım: Yavuz Tarakçıoğlu. Yönetim: Gürkan Elçi.
21.10 LAUREL—HARDY (Gülme Gazı)
Filmde dişi ağrıyan Laurel.i, Hardy dişçiye götürür. O dönemde dişçilerde kullanılan gülme gazı, yanlışlıkla açık kalır ve odayı doldurur.
21.30 BİR YAŞAM ÖYKÜSÜ
Programda Orel Evgin'in müzik yaşamı, eski parçalarından örneklerle yansıtılacak. Yapım-yönetim: Ayhan Önal.
21.50 YILLARIN ARDINDAN (Kapalı Kapıların Ardındaki Waşhington)
TV'nin yeni dizi yapımı "Yılların Ardından"ın ilk bölümü yayınlanıyor. Nixon'ın Beyaz Saray yardımcısı John Ehrlichman'ın yazılarından yola çıkarak hazırlanan filmde, Amerikan siyal yapısı ve CIA'nın başkanlık seçimlerindeki entirakaları sergileniyor. Başrollerde Cliff Robertson. Stefanie Powers, Jason Robards, Robert Vaughn oynuyorlar.
22.40 KLASİK TÜRK MÜZİĞİ
23.05 HABERLER
23.15 NAKLEN YAYIN (Dünya Jimnastik Şampiyonası)

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler
06.02 Günaydın
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
08.00 Bayram Sabahı
09.00 Anıtkabir'den Naklen Yayın
09.20 Çoksesli Korodan Türküler
10.01 TBMM'den Naklen Yayın
11.00 Kısa Haberler
11.02 Bayram Özel Eğlence Programı
12.02 Radyo Tiyatrosu
13.00 HABERLER
13.20 Oyun Havaları
14.02 Hipodromdan Naklen Yayın
17.00 Kısa Haberler
19.00 HABERLER
20.15 Ocak Başı
21.02 Dinleyici İstekleri
22..02 Atatürk'ün Cumhuriyet ve Demokrasi Üzerine Görüşleri
23.00 HABERLER
24.00 Kısa Haberler
00.20 Batı Sanat Müziği
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.20 Hafif Müzik
10.00 Bayram Özel Programı
10.30 Çocuğun Dünyası
11.30 Bizden Besteler
12.20 Solistler Geçidi
13.00 HABERLER
13.45 Şarkılar
14.00 Türk Kültür Tarihi
15.30 Türküler Geçidi
16.00 "1923'den 1978'e"
17.30 Türk Halk Müziği
19.00 HABERLER
20.00 Ses ve Saz Dünyamızdan
21.30 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
22.30 Türk Halk Müziği
23.30 HABERLER
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
09.00 Meltem
09.45 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
10.00 Unutulmayanlar
11.45 Küçük Konser
13.00 Tangolar
14.00 Büyük Eserler
15.00 Çeşitli Sololar
16.30 Sizlerle 45 Dakika
19.00 Konser Saati
21.00 Stüdyo FM:
23.00 Gecenin Getirdikleri
24.00 Samanyolu
01.00 Kapanış
16.00 Çağdaş Sanatçıları Kısa Haberler

Demirel...

(Baştarafı 1. Sayfada)

halka şikayet ettiğini söyledi. Demirel, "Hükümetin başı bölücülük yapmaktadır. Hakkari seferinden sonraki tutumunu Van ve Muş'ta da devam ettirmiştir" dedi.

Van depreminden sonra Muradiye ve Çaldıran'da yapılması kararlaştırılan konutların temelini kendisinin attığını söyleyen Demirel, bu konuda şöyle konuştu:

"Deprem bölgesinde yapılması kararlaştırılan 8534 konuttan 8268'i 1977 yılında ihale edildi. Bunlardan 4090'ı yıl sonuna kadar tamamlanarak sahiplerine verilecek hale getirildi. 4444'ünün ise inşaatı devam ediyor. Bunun için 1977 yılında 50 milyon değil, 1 milyar 200 milyon lira para ayrılmıştı. 1977 yılında tamamlanan ev sayısı hükümetin başının iddia ettiği gibi 700 değil, 4090'dır."

"VARTO'NUN ANAHTARI BENDEDİR"

Ecevit'in Varto depremiyle ilgili sözlerinin gerçeğe uymadığını iddia eden Demirel, Varto'da yapımı tamamlanan ve vatandaşa verilen evleri kendisinin dağıttığını, Vartoluların bu vesileyle verdiği hemşerilik madalyasıyla Varto'nun anahtarının kendisinde olduğunu söyledi. Demirel şöyle konuştu:

"Varto'da takriben 3000 mesken ihalesi 1975'de tarafımızdan yapılmış ve 1978 öncesinde tamamlanarak sahiplerine dağıtılmıştır."

SORU VE CEVAPLAR

Daha sonra gazetecilerin sorularını cevaplandıran Demirel, Genelkurmay Başkanlığının son demeciyle ilgili olarak, "Silahlı Kuvvetler tenkit değil itibar müesseseleridir. Silahlı Kuvvetler tartışmaya sokulmamalıdır. Hükümet Silahlı Kuvvetlere yönelen saldırıları göğüslemelidir" dedi.

Demirel, meclis açıldığında MHP hakkında bir genel görüşme açılması isteğinin gelmesi halinde tutumlarının ne olacağını soran muhabirimize ise şu karşılığı verdi:

"Görüşme talebi kimden gelecek, nasıl gelecek, getirilecek belgeler, kanıtları gerçeklere uygun mu, değil mi? Bu bir faraziyedir. Böyle bir talebin gelmesi halinde, hangi şartlarda kimden nasıl geldiğine göre mesele değerlendirilir."

Van'da konuşan Ecevit: "Türk halkı Kurtuluş Savaşını birleşerek kazandı"

VAN (THA)

Başbakan Bülent Ecevit, incelemelerini tamamladıktan sonra Van Hükümet Konağı önünde halka hitaben yaptığı konuşmada, Türk ulusunun faşizmi Türkiye'ye sokmayacağını söylediği konuşmasında "Kimi tek yol şu, kimi tek yol bu diyor. Bizim için tek yol vardır. Halkın gösterdiği yoldur" dedi.

Başbakan Ecevit, konuşması sırasında kalkınmayı köylüden başlatacaklarını bildirerek, "Savaş olunca en önde giden köylü, barışta en geride kalıyordu. Şimdi bu dönem kapandı. Artık köylü barışta da en önde gidecektir. Şimdiye kadar ihmal edilen köylünün kalkınmasına öncelik ve hız vereceğiz" şeklinde konuştu.

Dorutay Köy-Kent alanında olduğu gibi halkın sık sık "kahrolsun faşizm" diye gösteri yapması üzerine Ecevit konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Dünyanın hiç bir yerinde, geçen yıl sonuna kadar demokratik rejim içinde ve demokratik kurallar içinde faşizmin iktidardan indirilebildiği görülmemiştir. Bu ilk de fa Türkiye'de oldu. Hepimizin içi rahat etsin, bunu başarabilmiş olan Türk ulusu Türkiye'ye faşizmi de sokmaz komünizmi de."

Ecevit konuşmasında daha sonra "Dünyada sömürgeciliğin, emperyalizmin değişmeyen bir taktiği vardır: Böl ve hükmet. Bazı kişiler bu oyunu oynamak istemektedirler. Fakat Türk halkı Kurtuluş Savaşını birleşerek kazandı" dedi.

Başbakan Ecevit ve beraberindeki heyet daha sonra Ankara'ya döndü.

Ecevit: "Türkiye'yi...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Mesajında, "Ülkemizde Cumhuriyetin kuruluşu bir devlet değişikliğinin ötesinde bir çağ değişiminin gerçekleşmesidir" diyen Ecevit, Türkiye'yi çağın gerisine çekmek isteyenlerin her zaman yenilgiye uğrayacaklarını belirtti.

Başbakan mesajını şöyle sürdürdü:

"Ülkemizde Cumhuriyetin kuruluşu, emperyalizme ve sömürüye karşı ulusumuzun kazandığı zaferi perçinleyen bir aşamadır. Türk ulusu bu aşamayı sürdürecek demokrasiye erişmiş, kurtuluş ve bağımsızlık hareketlerine olduğu kadar özgürlükçü akımlara da öncülük etmiştir. Cumhuriyeti ve demokrasiyi yozlaştırıp yıkmaya yönelik her türlü eylemin ülkemizde uğradığı yenilgi, Türk ulusunun özsaygısını ve siyasal erginliğini kanıtlamaktadır.

"Ülkemizde Cumhuriyetin kuruluşu, insanlıkçı ve bütünleştirici Atatürk milliyetçiliğini en sağlam güvenceye kavuşturmuştur. Ulusal birliğimizi içerden veya dışardan sarsmak isteyenlerin her girişimi bu güvence karşısında etkisiz kalmış ve kalacaktır."

ATALAY'IN MESAJI

Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay, Cumhuriyet Bayramı nedeniyle yayınladığı mesajda, "Cumhuriyeti, demokrasiyi, anayasal düzeni, ülke bütünlüğünü tehlikeye düşürme, hele yıkmanın ülke için doğuracağı vahim sonuçları herkesin mutlaka zihninde ve vicdanında değerlendirmesini, Cumhuriyetin 55. yılında önemle talep ediyorum" dedi.

DEMİREL'İN MESAJI

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel de, Cumhuriyet Bayramı nedeni ile yayınladığı mesajda, "Demokrasi ve meşruiyet yolunun henüz açık olduğu ülkemizde, sağduyu sahiplerinin bugünkü çıkmaza bir çare bulacaklarına inanıyorum" dedi.

Demirel mesajında, ülkenin en büyük talihsizliğinin, komünizmi tehlike saymayan bir hükümetin işbaşında olması olduğunu" öne sürdü.

ÜSTÜNDAĞ'IN MESAJI

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, Cumhuriyetin kuruluşunun 55. yıldönümü dolayısı ile yayınladığı mesajda, "Küçük ve kısır politik hesaplarla dikta özlemcilerine, Cumhuriyet düşmanlarına cesaret verme gafletine düşenler, ulusumuzun sesine kulak verirlerse, büyük yanılgı içinde olduklarını açıklıkla görebilirler" dedi.

Üstündağ mesajında, "Türk ulusu parti farkı gözetmeksizin barış, huzur ve kardeşlik istemektedir" dedi.

TİKP'NİN AÇIKLAMASI

Cumhuriyetin kuruluşunun 55. yıldönümü dolayısıyla bir açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi Genel Merkezi, Cumhuriyetin Milli Kurtuluş Savaşının ilk ürünü olduğunu ve Osmanlı saltanatına son verdiğini, 55 yıl önce demokrasi düşmanlarına, milli teslimiyet ve mandacılığa karşı bir zafer kazanıldığını belirtti.

Cumhuriyetin kuruluşundan 55 yıl sonra Rusya ve Amerika'nın yurdumuz üzerinde hegemonya savaşı yürüttüklerini belirten TİKP açıklamasında şöyle deniliyor:

"Özellikle Rus sosyal-emperyalistleri milli bağımsızlık ve devlet egemenliğimizi yok etmek hevesindedir. Kontrgerilla canileri ise demokrasi düşmanı faaliyetleriyle Rus sosyal-emperyalistlerinin ekmeğine yağ sürüyor. Her ikisi de yurdumuzu kargaşalığa sürüklüyor, bölücülük peşinde koşuyorlar. Halka saldırıyor, yurdumuzu zayıf düşürmeye çalışıyorlar.

"Bugün Cumhuriyeti korumak ve geliştirmek, Kuvayi Milliye ruhunu hakim kılmakla gerçekleşecektir. Bu nedenle iki süper devletin hegemonya savaşına karşı çıkılmalı, günümüzün Kuvayi İnzibatiyesi Kontrgerilladan hesap sorulmalıdır. Türkiye İşçi Köylü Partisi olarak, milli bağımsızlığımızı ve devlet egemenliğini savunan herkesi birleşmeye ve Kontrgerilladan hesap sormaya çağırıyoruz."

Türkiye Gazeteciler Sendikası İstanbul Şubesi İcra Kurulu da Cumhuriyetin 55. yıldönümü nedeniyle yayınladığı mesajda, "Devrimlerimizin önderi Atatürk'ün eserlerinin sonuna dek savunulması ve daha ileriye götürülmesi, saptırılmaması, tüm ulusun bireylerinin önde gelen görevi olmalıdır" denildi.

Romanya Kültürel İlişkiler Enstitüsü de, Cumhuriyet Bayramı nedeniyle dün Bükreş'te bir "Türk Günü" düzenledi. Kalabalık bir dinleyici kitlesinin katıldığı toplantıda, Türkiye hakkında çeşitli belgeler ve filmler gösterildi.

Cumhuriyetin kuruluşunun 55. yıldönümü nedeniyle, diğer birçok kişi ve kuruluş da mesajlar yayınladılar.

Edebiyatçı-yazar Ağâh Sırrı Levent öldü

ANKARA

Edebiyatçı-yazar, Türk Dil Kurumu eski başkanlarından ve Aydın eski milletvekillerinden Ağâh Sırrı Levent, dün sabaha karşı uzun süreden beri tedavi gördüğü Nümune Hastanesinde öldü.

1894'te Rodos'ta doğan Levent'in, çeşitli konularda yayınlanmış 53 kadar yapıtı var.

Edebiyatçı ve yazar Ağâh Sırrı Levent için 31 Ekim Salı günü Türk Dil Kurumu önünde bir tören düzenlenecek. Levent'in cezanesi aynı gün Maltepe Camiinde kılınacak öğle namazından sonra Karşıyaka Mezarlığında toprağa verilecek.

Denizli Savcılığı, Demirel hakkında soruşturma açtı

DENİZLİ (THA)

Denizli Cumhuriyet Savcılığı, AP Genel Başkanı Süleyman Demirel hakkında, hükümetin manevi şahsını tahkir ve tezyif ettiği gerekçesiyle Adalet Bakanlığının emriyle soruşturma açtı.

4 Ekim tarihli Adalet gazetesinde, Demirel'in Denizli'de yaptığı konuşmayı ihbar kabul eden Adalet Bakanı, Denizli Cumhuriyet Savcılığına bir yazı göndererek, Demirel'in hakkında soruşturma açmasını istemişti.

Kontrgerillaya karşı tepkiler sürüyor

Bayram Demirkol
Yakacık Belediye Başkanı

"Kontrgerillaya karşı açılan kampanyayı şükranla karşılıyorum"

Aydınlık gazetesinin Kontrgerillaya karşı açtığı kampanyayı, ulusal birliğimizin pekiştirilmesi açısından şükranla karşılıyor çok başarılı ve övgüye değer bir olay olarak niteliyorum. Milletimizin bütünlüğüne ihanet edenlerin, sömürü düzenini, kap kaç vurgunculuğunu devam ettirmekten ve emperyalizme uşaklık etmekten başka amaçları olamaz.

Bu konuda hükümete düşen görev büyüktür. Halkın umudu olan bu hükümetin halkımızı hayal kırıklığına uğratmaması için hadisenin üzerine cesaretle yürümeli. Azimle bunların kökünü kurutmaya çalışmalı ve bunları milletin gözü önüne sermelidir.

Halkımıza huzur, güven ve barış getirmek için mutlaka hesap sorulmalıdır.

●

Orhan Balaban
İstanbul YSİ-İŞ Sendikası Başkanı
(Yol Su İnşaat İşçileri Sendikası)

"Aydınlık'ın yayını demokrasi mücadelesine büyük hizmettir"

Aydınlık'ın Kontrgerilla ile ilgili yayını demokrasi mücadelesine büyük hizmettir. Şimdi görev, demokratik rejimi korumakla yükümlü yargı organlarına, hükümete düşmektedir. Yayını değerlendirmeleri gerekir. Hükümet herhalde değerlendirmektedir. Ben en azından bunu diliyorum.

●

Avukat İlhami Alkan
Trabzon Barosu

"Kontrgerilla açığa çıktı"

12 Mart'ta tutuklanan aydınların yazdıkları, parlamentodaki bazı yetkililerin açıklamaları ve Aydınlığın yayınları ile Kontrgerilla açığa çıktı. Şimdi Kontrgerilla var ya da yok aşamasını aştık. Şimdi hangi eylemleri yapıyor; mesela bir kanlı pazarda bunların rolü nedir, hükümet bunları açıklamalıdır. Adalet Bakanı ve Cumhuriyet Savcıları bu iddiaları tahkik edip ortaya çıkartmalıdırlar. Ve bunlar kesin kanıtlarla doğrulanınca haklarında gereken yasalar uygulanmalıdır.

●

Avukat Ali Hancıoğlu
Balıkesir Barosu

"Kontrgerilla gizli bir örgüttür"

Kontrgerillanın varlığı inkar edilemez. Gizli bir örgüttür. Malatya, 1 Mayıs, Tunceli, Elazığ, Doğan Öz cinayetlerinden sorumludur. MHP, ÜGD, ÜOD ile ilişkilidir. Kontrgerilla dağıtılmalı, MHP kapatılmalıdır.

AP Temsilciler Meclisi 18 Kasım'da toplanacak

ANKARA (ANKA)

Genel Başkan Yardımcılarını ve Genel Sekreteri seçmek için AP Temsilciler Meclisi, 18 Kasımda toplanacak. Toplantıda 9. Büyük Kongrede kabul edilen program değişikliği de görüşülecek.

Evren: "Totaliter rejimi getirmeye çalışanların oyunlarına kapılmayalım"

ANKARA (AA)

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Cumhuriyetin 55. kuruluş yıldönümü dolayısıyla yayınladığı mesajda, "Son on yıl içinde bir taraftan yurdu bölmeye, diğer taraftan dikta veya şeriat düzenleriyle ulusu felakete sürüklemeye çalışanların çıktığını ve bunların sayılarının her geçen gün arttığını" belirterek, bunun Cumhuriyet Bayramının kutlandığı günde en büyük üzüntü kaynağını teşkil ettiğini kaydetti.

Mesajını, "Özledikleri totaliter rejimi getirmeye çalışanların oyunlarına kapılmamak, hepimizin başlıca görevi olmalıdır" diyerek sürdüren Evren, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Cumhuriyetin yozlaştırılmasına izin vermeyeceğini söyledi.

Evren, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yapılan çeşitli tatbikatların yöre halkını hedef aldığı şeklindeki eleştirileri yapanların "bölücü" olduğunu iddia ederek, bu tatbikatların sürdürüleceğini açıkladı.

Evren, çeşitli yayın organlarında ordu ile ilgili olarak çıkan yazılara da değindiği mesajında şunları öne sürdü:

"Silahlı Kuvvetlerimizin bu kararlı tutumunu bilen ve hangi tarafa hizmet ettikleri çok açık bir şekilde bilinen bazı gazeteler ve yayın organları, bu yüzden onu yıpratmak ve yüce ulusunun beslediği sonsuz güveni yıkarak, sapık emellerine ulaşabilmek için, lehinde bir kelime bile kullanmadan, şerefli mensuplarına hemen her gün çok ağır ve haksız iftiralarda bulunmaktadırlar.

"Öyle inanıyorum ki, bu Anayasanın kendilerine verdiği hudutsuz hürriyetin kötü amaçlarla kullanılmasıdır."

"Türkiye...

(Baştarafı 1. Sayfada)

uygulanan kısıtlamanın kaldırılması için çalışacağı bildirildi.

TAVSİYE KARARLARI

Ortak Komisyonun çalışmaları sonunda alınan tavsiye kararları özetle şöyledir:

1. Avrupa Konseyi topluluğun muhtemel bir genişlemesini gözönünde tutarak, Türkiye'nin gereksinmelerine çözüm yolları getirmede öncelikle hareket etmelidir.
2. Türkiye'nin AET'ye olan yükümlülüklerinin 5 yıllık bir süre ile ertelenmesi makul karşılanmalıdır.
3. AET ülkeleri, Türkiye'ye etkin ve somut mali destek sağlamalı ve özel sermaye yatırımlarına önem vermelidirler. Bu arada AET üyesi ülkeler ve Avrupa Komisyonu, Türkiye ile olan ortaklık anlaşmasının hedeflerine ulaşması yolunda, Türkiye'nin ekonomik durumunu dikkate alarak lehte bir davranış içinde olmalıdırlar.
4. Türk ürünlerinin topluluk içinde her türlü engel ve kısıtlamalardan arınmış bir şekilde pazarlanması için işbirliği yapılmalıdır.
5. Türkiye'nin topluluk içinde taşıdığı önem dikkate alınarak karşı karşıya bulunduğu sorunların çözümü için kendisine yardımcı olunmalı ve bu konuda işbirliği yapılmalıdır.
6. Türk tekstil ürünlerine uygulanan kısıtlama, ortaklık anlaşmasına karşı Türk tarfından bir güvensizlik duygusu yaratmış ve derin kaygılara yol açmıştır. Komisyon, bu kısıtlamanın en kısa zamanda kaldırılması için çalışmalıdır.
7. Türkiye'ye verilecek kredilerin temini konusunda üye ülkelere çağrıda bulunulacaktır.
8. Avrupa Komisyonu, AET Konseyine Türkiye'nin dış ödemeler sorununu çözmede yardım için olağanüstü bir program hazırlanması için çağrıda bulunur.

İSTENEN KREDİLER

Alınan tavsiye kararları arasında Türkiye'nin AET'den istediği krediler de açıklandı. Bu kredilerin dökümü şöyledir:

AET'den istenen 8 milyar 100 milyon dolarlık kredinin 4 milyar 400 milyon doları AET'den, 1 milyar 100 milyon doları AET Özel Sektöründen, 1 milyar dolarlık dilimi acil yardım olarak banka kredisi şeklinde, 1 milyar 500 milyon doları OECD Konsorsiyomu içindeki AET ülkelerinden.

ÖKÇÜN'ÜN AÇIKLAMASI

Türkiye-AET Karma Parlamento Komisyonu Toplantısına katılmak üzere Londra'da bulunan Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, Komisyonun toplantısından sonra yayınlanan ortak bildirideki tavsiye kararlarını memnuniyetle karşıladığını bildirdi.

Ökçün, "AET Bakanlar Konseyi ile AET üyesi devletlerin hükümetlerinin Türkiye-AET Karma Parlamento Komisyonunun aldığı tavsiye kararı uyarınca politika oluşturmaları, Türkiye-AET arasındaki ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunacaktır" dedi.

"AP-CHP...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Kurulu bildirisinde ülkenin iç ve dış sorunlar altında büyük sıkıntı içinde olduğu görüşüne yer verilerek hayat pahalılığı, işsizlik, ihtiyaç maddelerinin yokluğu ve uzayıp giden kuyrukların son bulması isteniyor ve şöyle deniyor:

"Yönetim Kurulumuz öncelikle halkın günlük yaşamının sıkıntılardan kurtarılması ve biraz olsun rahatlatılabilmesi için, can ve mal güvenliğinin kısa sürede sağlanması, temel ihtiyaç maddeleri fiyatlarının keyfi zamlarla devamlı yükseltilmesinin önlenmesi, çarşıda, sokakta, okulda ve işyerinde devlet güvenliğinin sağlanması için başta hükümet olmak üzere tüm ilgili ve yetkilileri göreve davet etmektedir."

29 Ekim: Gericiliğe karşı cesaret

(Baştarafı 1. Sayfada).

"hadlerini bildirdi". Mustafa Kemal'in tarihi hükmüyle "Osmanlı saltanatının çöküş ve yıkılış töreninin son safhası" da böyle tamamlandı.

"Yarın Cumhuriyeti ilan edeceğiz"... 28 Ekim 1923 günü akşamı Mustafa Kemal arkadaşlarına böyle söylüyordu. 29 Ekim sabahı genç Türkiye'nin üzerinde yeni bir şafak söktü.

29 Ekim günü, Meclis kürsüsünde, sarıklı milletvekillerinden Rasih Hoca, ağır ve etkileyici sesiyle konuşuyordu. Sözlerinin sonuna gelmişti. Birden salonu gür sesi doldurdu: "Yaşasın Cumhuriyet"... Meclis birden dalgalandı. Herkes ayaktaydı. Bütün milletvekilleri bağırıyordu: "Yaşasın Cumhuriyet"... "Yaşasın Cumhuriyet"... Meclisin küçük ve mütevazi salonu bu sözlerle çınlıyordu. Meclisin önünü dolduran Ankara'lılar da bu seslere katıldılar. Bütün Türkiye, emperyalizme ve Osmanlı Saltanatına karşı yürüttükleri mücadelenin zaferini bağırıyordu: "Yaşasın Cumhuriyet"...

Bu cesur ses emperyalistleri ve Osmanlı zalimlerini karanlık köşelerine sıkıştırmıştı. Mustafa Kemal onların üzerine üzerine gidiyordu: "Efendiler ve ey millet, iyi biliniz ki Türkiye Cumhuriyeti şeyhlerin, dervişlerin, müritlerin, çömezlerin Cumhuriyeti olamaz ... Köhne geleneklere sımsıkı yapışıp durursanız cüzzamlılar, paryalar gibi yapayalnız kalırsınız. Kişiliğinizi koruyun... Yaşayışınızı bilime ve yeni düşüncelere uydurun. Siz bunu yapamazsanız günün birinde onlar (emperyalistler) sizi yutar"...

Türkiye'yi tekrar ortaçağın karanlıklarına çekmek isteyen emperyalistlerin ve feodalların tertip, kışkırtma, suikast ve isyan çabaları genç Türkiye Cumhuriyetinin cesur tutumu ve halkın kararlılığı ile ezildi.

3 Mart 1924 günü hilafet kaldırıldı. Mustafa Kemal'in deyişiyle "Ortaçağdan kalan bu çıban" tarihe karıştı. Yüzyıllardır halka boyun eymeyi öğütleyen tekkeler ve zaviyeler kapatıldı. Din ve devlet işleri birbirinden ayrıldı. Laiklik ilkesi benimsendi. 600 yıllık Osmanlı feodalizminin sembolü olan şeriat kaldırıldı. Mustafa Kemal "Mümkün müdür ki, bir toplumun yarısı topraklara zincirle bağlı kaldıkça öbür yarısı göklere yükselebilsin" diyerek, kadınlarımız üzerindeki ortaçağ baskılarına karşı savaş ilan etti. Fes giymek, çarşaf ve peçe takmak yasaklandı. Latin harfleri kabul edildi. Osmanlı saraylarında konuşulan halkın anlamadığı Osmanlıcanın yerini, yavaş yavaş halkın konuştuğu dil almaya başladı.

Genç Türkiye Cumhuriyeti, 3-5 yıl gibi kısa bir zamanda, emperyalistlere ve 600 yıllık Osmanlı saltanatına karşı bu adımları nasıl atabilmiştir? Bütün bunların hepsi halktan alınan güçle ve gericilere karşı cesur bir tutumla gerçekleştirildi. Mustafa Kemal, Mecliste çıkan çatlak seslerin ve gericilerin isyan tertiplerinin karşısında şunları söylüyordu: "Bu arada bazılarının kelleleri de gidebilir."

Nutukta Mustafa Kemal şu sözlerin altını çizerek tekrarlıyor:

"Tarihin herhangi bir devrinde, bir halife, zihninde bu memleketin mukadderatına karışmak arzusunu geçirirse o kafayı behemehal koparacağız." İşte bu tutumla gericiler ezilebildi ve genç Türkiye yolunda yürüdü.

55 yıl sonra bugün 29 Ekim'i Türkiye büyük karışıklıklar içinde kutluyor. İki süper devletin bağımsızlığımıza göz diktiği, Sovyet sosyal-emperyalizminin yurdumuz üzerindeki tahakküm emellerinin arttığı, feodalizmin hâlâ milyonlarca köylü üzerinde hüküm sürdüğü, MHP ve Kontrgerilla gibi faşist güçlerin halka karşı karanlık tertiplerin peşinde koştuğu günlerde bir 29 Ekim Bayramı daha yaşıyoruz. 55 yıl önce, Mustafa Kemal'in cesur tutumu, bugün bu kargaşalıklardan kurtulmanın ve esenliğe kavuşmanın da yolunu gösteriyor.

Bugün hükumetin başında bulunanlar ve hakim sınıfların lete karşı teslimiyet içindedirler. çeşitli kesimleri iki süper dev- Bütün suçlarıyla ortada kalan ve köşeye sıkışan MHP ve Kontrgerilla faşistlerinin üzerine yürümekte kararsızdırlar. "Kırıp dökmeden" bu işleri çözebileceklerini söyleyenlerin tutumuyla Mustafa Kemal'in tutumunun hiç bir ilgisi yoktur.

Türkiye'ye kasteden emperyalistler ve faşistler karşısında boyun eğilerek, Türkiye esenliğe kavuşturulabilir mi? Mustafa Kemal, gericilerin karşısına cesaretle dikilerek, Kurtuluş Savaşımızın zafere kavuşmasını sağladı. Bugün 45 milyonluk Türkiye halkı bu ruha sahiptir. Ve Türkiyemizin geleceği onların ellerindedir. Emperyalistleri ve Osmanlı zalimlerini devirmesini bilen halkımız, Kurtuluş Savaşımızı kaldığı yerden daha da ileri götürmenin yollarını mutlaka bulacaktır. Emperyalizmin ve feodalizmin, bu "ortaçağdan kalma çıban başlarının" kökünü mutlaka kazıyacaktır. Türkiye'nin geleceği aydınlıktır.

Aydınlık
BAYAŞ Basın - Yayın A.Ş. adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GURHAN ERTUR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR.
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Menekşe Sok. 33/5 Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 857.Sok.Salihağa İş Hanı No: 509, Konak, Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493

YURT DIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Hohenstaufen Str.4, 6 Frankfurt M/1, Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris, Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josophat 1030 Bruxelles, Tel: 00322 - 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58 11358 Stockholm, Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr-53 Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Montelly 68 1007 Lozan, Tel: 24 59 13

ABONE ÜCRETLERİ
Yurt İçi: 75 TL (1 Aylık), 225 TL (3 Aylık), 450 TL (6 Aylık), 900 TL ([illegible])
Yurt Dışı: 30 DM (1 Aylık), 90 DM (3 Aylık), 160 DM (6 Aylık), 310 DM (Yıllık)

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Santimi) 250 lira
3.5.7. sayfalar (Santimi) 300 lira
Yayın ilanı (Santimi) 100 lira
'' '' (Yayın Sayfasında [illegible]) 30 lira [illegible]
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 Santim) 350 lira
Küçük İlanlar (Kelimesi) 5 lira

22388—222

Urumçi'nin merkezindeki bu bina Halk Kültür Merkezi. Burada tiyatro, opera, halk dansları gösterileri sunuluyor.

Sinciang Uygur Özerk Bölgesi Halk Dansları Topluluğu "Geniş Köylük bölgeler yeni gelenleri kutluyor" dansını sunuyor. Sinciang'ın çeşitli milliyetlerden halkının çalışmak üzere köylük bölgelere gelen lise mezunu gençleri sevinçle karşılaması anlatılıyor.

● Üç Kırgız genci çıkıyor sahneve, ellerinde kopuzlarıyla. Kırgız gençleri kopuzlarıyla konuşuyorlar: "Söyle kopuzum, söyle. Neler yaptığımızı söyle. Halkımızın baskı ve sömürüden nasıl kurtulduğunu söyle". Kopuzlar çığrışa çığrışa söylüyorlar, anlatıyorlar. Halkın mücadelelerini dile getiriyorlar

● Çin'de emekçiler günde 8 saatten haftada 6 gün çalışıyor. Yedinci günü eğlenerek, dinlenerek geçiriyorlar

Cennet Gölünde tatil

● Cennet Gölüne giden yol, çevredeki komünlerden, kasabalardan, hatta iki saat kadar uzaklıktaki Urumçi'deki fabrikalardan her milliyetten halkı bu tatil yerine götüren kamyonlar, otobüsler, minibüslerle dolu

Mangalda kömür ateşi, ateşin üstünde "zık kebaplar", bizim bildiğimiz şiş kebap. Çok da lezzetli. Hızla atıştırıyoruz.

Akordeon, tef, dombra çalıyor, işçiler, köylüler, gençler, devlet görevlileri oynak Kazak havasına ayak uydurup kıvrak Kazak dansları oynuyor

Kazak gencinin eli, bozkırda doludizgin koşan Kazak atlıları gibi, "dumbra"nın telleri üzerinde hızla dolaşıyor. Gözlüklü genç kızın boynunda asılı akordeondan ise oynak bir kazak havası dökülüyor. İki Uygurun çaldığı bağlamalar, orta yaşlı bir Kırgız işçinin elindeki tef bunlara eşlik ediyor.

Orkestra bir kayanın üstüne oturmuş, insanı coşturan bir hava tutturmuş. Orkestranın önündeki küçük alanda ise mavi ceketinin kollarını kıvırmış, perçemi alnına düşmüş, saçları arkadan örgülü, açık renk pantolonlu bir Kazak kızı, kollarını yana açmış, Kazak havasına ayak uydurmuş. Onun az gerisinde beyaz gömlekli, kafası kasketli kırk yaşlarında bir başka emekçi, ağzında sigara bulunan genç bir köylü Kazak kızıyla birlikte oynuyorlar.

Birkaç kişi daha katılıyor oyuna. Müzik sesi dalga dalga çevreye yayılırken, tatilini Tanrı Dağlarının tepesindeki Cennet Gölü kıyısında geçirmeye gelmiş çeşitli milliyetlerden Çinliler de seyretmek ya da şenliğe katılmak için etrafı çeviriyor.

Yedinci gün dinlenmek için

Buraya geleli bir saat oluyor. Küçük tepeleri vadileri aştıktan sonra, köpüre köpüre akan delidolu bir suyun kıyısı boyunca kıvrıla büküle tırmanan bir dağ yolundan geçip geldik buraya.

Günlerden pazar. Çin Halk Cumhuriyetindeki ilk pazar günümüz. Büyük fabrikalar dışında bütün işletmeler, atölyeler devlet daireleri, işyerleri kapalı. Bu nedenle Cennet Gölüne giden yol, çevredeki komünlerden, kasabalardan, hatta iki saat kadar uzaklıktaki Urumçi'deki fabrikalardan her milliyetten halkı bu tatil yerine götüren kamyonlar, otobüsler, minibüslerle dolu.

Çin'de emekçiler günde 8 saatten haftada 6 gün çalışıyor. Yedinci günü eğlenerek, dinlenerek geçiriyorlar.

Çalışma saatleri bölgeden bölgeye, mevsimden mevsime değişiyor. Büyük fabrikalar dışındaki bütün işyerleri öğleleri yazın 3, kışın 2 saat tatil.

Hafta tatili köylük bölgelerde de uygulanıyor. Çok sıkışık olan mevsimler dışında buna heryerde uyuluyor.

İşçiler, köylüler, askerler, kamu görevlileri tatilde

Cennet Gölü, etrafı yüksek dağlarla çevrili ve deniz düzeyinden 1900 metre yüksekte masmavi bir su. Gölü çevreleyen sık yeşil ormanların, sarp kayaların görüntüsü sakin suya yansıyor.

Gölün etrafında insanlar grup grup oturmuşlar, sofralarını kurmuşlar, yemeklerini açık havada yiyorlar. Sağda solda ateşler yanıyor, üzerinde etler pişiyor. Bazıları beraberinde getirdiği müzik aletlerini almış, çalmaya söylemeye başlamışlar bile. Kahkahalar, neşeli bağırışlar her yanı sarmış.

Genç bir Halk Kurtuluş Ordusu subayı oğlunun elinden tutmuş, karısının kucağında daha küçük bir bebek, en arkada ise ilkokul çağındaki oğulları yiyecek filesini yüklenmiş.

Komüncü bir genç kız, eski toplumun en gerici, en insanlık dışı geleneklerinden birinin eseri olarak ayakları sarılarak küçültülmüş, bu yüzden de zorlukla yürüyen yaşlı bir ninenin koluna girmiş yürümesine yardımcı oluyor.

Mavi ve gri ceketli işçiler, köylüler; yeşil üniformalı Halk Kurtuluş Ordusu erleri ve subayları: beyaz ceket ve mavi pantolonlu kamu-güvenliği görevlileri, hepsi tatilde. . .

"Zık kebap" yerken

Kazak oyunları oynayanların çevresindeki kalabalık gittikçe artıyor. Biz de karışıyoruz aralarına. Bir kenarda kurulu mangalın üzerinde pişen etlerin kokusu ve dumanı ortalığı sarmış.

Kalabalık arasında bizi farkediyorlar. Çevirmenlerimiz kim olduğumuzu açıklıyor. Yüzlerde bir gülümseme. Hemen etrafımızı sarıyorlar.

Ateşin üzerinden aldıkları "zık kebap"ları, yani bizim bildiğimiz şiş kebabları bize uzatıyorlar. Çok lezzetli. İştahla yiyoruz. Elimizle çok lezzetli olduğunu işaret ediyoruz. Bir alkış kıyamet. Zık kebaplar birbiri ardı sıra geliyor. İtirazlarımız boşuna.

Ama olacakların yanında bunlar birşey değil.

Birkaç dakika geçmeden, ağzında sigara, dans eden genç uzanıyor, elimizden tutup bizi de ortaya çekiyor. Alkışlar arasında biz de onların hareketlerini taklit ederek müziğe uymaya çalışıyoruz. Oyunlar sürüp gidiyor, etrafımız kalabalıklaşıyor.

Çin halkı tatilini gözlerinin içi gülerek, keyifle dansederek geçiriyor.

Bir halk oyunları gecesi

Ama Sinciang bölgesinin halk oyunlarını esas o gece göreceğiz.

Urumçi'nin merkezinde büyük bir bina. Çatısı kubbe biçiminde. Tipik Orta Asya mimarisi. İçerisi kalabalık, her meslekten, her yaştan, her milliyetten birkaç bin kişi, biraz sonra başlayacak Sinciang Uygur Özerk Bölgesi Halk Dansları Topluluğunu seyretmeye hazırlanıyor.

Parde açılıyor, geride asılı büyük fon perdesi üzerinde Tanrı dağları yükseliyor. Çok bildik, çok yakından tanıdığımız bir hava yükseliyor, kırk elli kişilik orkestradan.

Urumci'deki Kunlun misafirhanesinin girişinde büyük bir halı asılı. Rengi kırmızı. Üzerine Mao Zedung'un resmi işlenmiş. Kenar süsleri ise günebakanlardan oluşuyor.

Kızlardan erkeklerden kurulu bir topluluk bir Uygur halk oyunu sunuyor. Onu "Zaferle ilerliyoruz" diye bir Uygur türküsü izliyor.

Rebap, tambur, kabak kemane, kanun

Bir Kazak dansı var sırada. Halı dokuyan Kazak kızları tartışıyor, halıya hangi deseni işleyelim diye. Genç bir Kazak kızı geliyor, başında sorgucuyla. Bir öneri getiriyor: "Cin Halk Cumhuriyetinin armasında yer alan Tien An Men Meydanındaki tarihi yapıyı işleyelim." öneri benimseniyor ve kızların dansederek halı dokumalarını izliyoruz.

Şimdi sahnede rebap, tambura, kabak kemane, büyük kabak kemane, kanun, santur, flüt, kaval, ziller, tef, viyolensel ve kontrabastan kurulu bir orkestra var. Çalacakları türkünün adı ilan ediliyor, "Sınır bölgesinde Daçay çiçekleri açtı". Seyirci alkışlıyor, alkışlıyor, alkışlıyor. Türkü, Sinciang Uygur bölgesi halkının Daçay örnek tarım işletmesinin yolundan giderek, tarımda nasıl başarılar kazandığını anlatıyor. Bu çağdaş türkünün ardından çok eski bir Uygur türküsü geliyor: Taçvay.

Konuşan kopuzlar

Üç kırgız genci çıkıyor sahneye, ellerinde kopuzlarıyla. Kırgız gençleri kopuzlarıyla konuşuyorlar: "Söyle kopuzum, söyle. Neler yaptığımızı söyle. Hangi başarıları nasıl kazandığımızı söyle. Halkımızın baskı ve sömürüden nasıl kurtulduğunu söyle. Söyle kopuzum söyle." Kopuzlar çığrışa çığrışa söylüyorlar, anlatıyorlar Halkın mücadelelerini dile getiriyorlar.

Ma Yu-mey'in sahneye çıkacağı ilan edildiğinde salon yıkılıyor sandık. Müthiş bir tezahürat. Orta yaşlı bir kadın şarkıcı Ma Yu-mey. Sırtında kaftan, başında bir uygur kepi. Önce "Sinciang'ımız güzeldir" türküsünü söylüyor. Onu "Sendelleler açtı" izliyor. Sendelle Kuzey Şensi'de yetişen kızıl renkli çiçekler. Türkü, Çin Komünist Partisi önderliğindeki Kızıl Ordu birliklerinin Kuzey Şensi'ye ulaşmasını anlatıyor. Türküde Kızıl Ordunun bayrakları, sendellelere benzetiliyor: "Kızıl ordu Şensi'ye ulaştı, beraberinde silah ve çiçek getiriyor. . . Başkan Mao Şensi'ye vardı, gök ağırdı: devrimci ordumuz herşeyi değiştiriyor: Başkan Mao bizi halk iktidarına götürüyor."

Alkışların kesintisiz devam etmesi üzerine, Ma Yu-mey tekrar geliyor ve türkülerini sürdürüyor. Şimdi sıra bir Hui türküsünde, "Halk komünü altın bir köprüdür" Ardından "Başkan Mao'nun bize verdiği mutluluğu kimse veremez" geliyor.

"Başkan Hua'ya takke hazırlıyoruz"

Dörtlü Çetenin ezilmesinin halka verdiği sevinç, bir Uygur dansına da yansımış. Dansın adı "Başkan Hua'ya takke yapıyoruz." Uygurlar, Başkan Hua için şapka hazırlıyorlar. Şarkının konusu, gerçek bir olaydan alınmış. Gerçekten Uygurlar hazırladıkları bir Uygur kepini Hua Guo-feng'e sunmuşlar. Dansta bu yansıtılıyor.

Son türkü ve dans ise "Geniş köylük bölgeler yeni gelenleri kutluyorlar". Dansın konusu, liseyi bitiren gençlerin çalışmak üzere köylük bölgelere gelmeleri. Komüncü köylüler, gençlere Mao Zedung'un Seçme Eserlerini veriyorlar. Yaşlı köylüler onlara üretimi öğretiyorlar. Gençler ellerinde devrimci kitaplar ve çapalar, küreklerle dans ediyorlar. Gençlerin gelişi için düzenlenen şenlikte bölge halkları sevinç içinde ikişer ikişer dans ediyorlar. Uygur ile Kazak, Hui ile Sipo, Özbek ile Tacik, Kırgız ile Rus, gençlerin gelişini kutluyorlar. Sonra herkes katılıyor bu şenliğe. Bir coşku sarıyor sahneyi ve izleyen seyircileri. El çırpmalar ve türküler arasında bitiyor gösteri.

Alkışa oyuncular da katılıyor. Gecenin serinliğine çıkıyoruz. Kafamızda binlerce görüntü, sözcük, anı uçuşuyor.

Sosyalist devrimi zafere ulaştırma mücadelesi

Rus tehdidine karşı "Gelecekleri varsa görecekleri var" diyen Kazak milisler, Gobi çölünü ehlileştirme mücadelesi veren Uygurlar, 1 Temmuz Dokuma Kombinasında oyunlar oynayan minikler, Halı Fabrikasında çalışan genç kızların dokudukları cıvıl cıvıl renkli halılar, Cennet gölünde zık kebap yiyip tatil yapanlar, Urumçi'de ülke ve dünya halkının birliğini vurgulayan yazılar, atla dağ tepe halka sağlık hizmeti götüren genç doktorlar. . .

Uygurlar, Kazaklar, Kırgızlar, Moğollar, Huiler, Tacikler, Özbekler, bölgede yaşıyan bütün milliyetler uzun yıllar İsa Alptekin gibi gericilerin zulmünü, Guomindang gericilerinin baskılarını yaşadı. Bugün bunların sırtından atmış olmanın, kaderini kendi ellerine almış olmanın verdiği mutlulukla çalışıyor, sosyalist devrimi zafere ulaştırma mücadelesi veriyor.

Cennet Gölünde türküler çalıp söyleyerek tatil yapanlara karışıp, onlarla birlikte Kazak oyunları oynuyoruz

BİRİNCİ BÖLÜMÜN SONU

Arkadaşlarımızın Çin gezisiyle ilgili izlenimlerinin ikinci bölümünü yayınlamaya yakında başlayacağız.

ÇU LI-PO
Çin Toprak Devriminin Romanı 57
KASIRGA

Hava henüz ağarmıştı ki, Yüanmaotun sakinleri ellerinde sopalar, küçük gruplar halinde Han avlusunun yolunu tuttular. Hava iyice aydınlandığında büyük avluyu tıklım tıklım doldurmuşlardı. Birçokları duvarlara tırmanmışlardı. Kapı kulesinin çatısında da, mısır ambarının damında, bey evinin pencerelerinin pervazlarında ve işliğin damlarında kum gibi insan kaynaşıyordu.

Kadınlar ve çocuklar Yanggo (*) havasıyla yeni bir türkü söylüyorlardı:

Bin yıldan beri ezildik
Boyundurukta boğulduk
Han Lao-liu, Han Lao-liu
Sıkı dur, artık kurtulduk!

İlkönce yalnız kadınlar ve çocuklar söylüyorlardı, giderek genç adamlar da katıldılar ve sonunda hepsi birden söylemeye başladılar. Hatta ihtiyar Sun bile söylüyordu. Ganglar ve davullar çalıyordu. Çu büyük davula var kuvvetiyle vururken, türkü söyleyenlerin çoğu da ellerine gonglar veya kap kacak almışlar, gürültü çıkartıp duruyorlardı.

"Geliyor! Geliyor!" diye sesler duyuldu ansızın. Kitle heyecanla kapıya baktı ve sanki dışarı dökülmek istermiş gibi bir an kaynaştı. Fakat kimse yerinden ayrılamamıştı.

Han Lao-liu muhafız birliğinden dört kişi tarafından getiriliyordu. Hapis tutulduğu yerden çiftliğe kadar, her beş adıma bir nöbetçi dikilmişti. Çiftliğin dört kulesinin bütün mazgallarına gözcüler yerleştirilmişti. Her zaman kendisine o kadar hakim olan toprak ağası, bu manzara karşısında iliklerine kadar titredi. Yarı çıplak çocuklar, önünden koşturarak, toplantıdakilere haberi iletiyorlardı:

Han Lao-liu avlunun ortasına yerleştirilen hakim kürsüsünün önüne henüz getirilmişti ki, kitle içinde bir kargaşalıktır koptu ve herkes bir ağızdan konuşmaya başladı. Cao Yi-lin düdüğünü alarak bağırdı:

"Gürültüyü kesin, tartışmaya gelmedik buraya! Yerlerinizde kalın ve sakin olun! Bugün toprak ağası ve cani Han Fung-çü'yü mahkum edeceğiz. Bugün biz fakirler içimizi boşaltacağız ve öc alacağız. Şimdi tek tek öne çıkarak şikayetlerimizi sayıp dökün ve hesaplaşın."

Avlu duvarlarının yanında duran bir grubun içinden, bir elinde bir mızrak, diğer elinde bir sopa taşıyan genç bir adam ayrıldı. Sanığın karşısına dikilerek nefret dolu bakışlarıla baktı ve sonra kitleye döndü. Cang Cing-çiang'dı bu.

"Han Lao-liu benim can düşmanımdır. Kangde'nin onbirinci yılında onun yanında gündelikçiydim. Yıl sonunda ondan ücretimi istediğimde, vermedi ve beni genel angaryaya göndermek istedi. Ben kaçınca anamı hapise soktu ve kadıncağız öldü. Bugün anamın öcünü almak istiyorum. Onu dövebilir miyim?"

"Evet!"

"Gebert namussuzu!"

Dört bir yandan bir ilkbahar fırtınasını andıran haykırışlar gürlemeye başladı. İnsan kitlesi ellerindeki mızrak ve sopalarını kaldırarak öyle bir sel gibi ileriye atıldılar ki, kitleyi tutmaya çalışan muhafız birliği çaresiz kalmıştı. Han Lao-liu bu büyük tehlikeyi görünce, daha Cang Cing-çiang sopasını kaldırır kaldırmaz kendini yere attı. Onun bu oyununu gözden kaçırmayan Cao Yi-lin haykırdı:

"Nedir bu maskaralık? Daha sopa vücuduna değmeden yere düşüyor!"

Sayısız sopalar bir orman gibi dikilmişti. İnsanlar yerlerinde duramıyorlardı. Sopaların bazıları öndekilerin kafalarına veya omuzlarına iniyordu. İhtiyar arabacı Sun'un başındaki delik deşik keçe külah ta önündekilerin ayaklarının dibine düştü. Tam eğilerek elini uzatıp külahını yerden kaldırmak isterken, şaşkın bir sopa koluna indi.

(Devamı var.)